

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

**Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına
uyğun Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorların Hesabatı**

31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatmış il üzrə

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI	1
MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ	2-4
31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ HAZIRLANMIŞ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	5
Məcmu gəlir haqqında hesabat	6
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	7
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	8-9
Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər	10-45

**MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI
RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI
31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

Bu bəyannamə “Kəpəz” BOKT Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin (bundan sonra “Cəmiyyət”) Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları (“MHBS”) əsasında hazırlanmış maliyyə hesabatları ilə bağlı Cəmiyyət rəhbərliyinin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi ilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2021-ci il tarixinə Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətini, həmin ildə başa çatmış il üzrə əməliyyat nəticələrini, kapitalda dəyişiklikləri və pul vəsaitlərinin hərəkətini əks etdirən Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS”) uyğun maliyyə hesabatlarının düzgün hazırlanması üzrə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıda göstərilənlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsəduyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- Mühasibat uçotu siyasətinə riayət olunması və ya əgər hər hansı bir kənarlaşma varsa, onun ilkin maliyyə hesabatında bəyan edilməsi və izahı; və
- Yaxın gələcəkdə Cəmiyyət işini normal şərtlər altında davam etdirdiyi halda, hesabat tarixinə hazırlanmış maliyyə hesabatlarının daimilik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Cəmiyyət daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının MHBS-yə uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Cəmiyyətin aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanunauyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatları 6 iyul 2022-ci il tarixində Cəmiyyətin rəhbərliyi tərəfindən təsdiq edilmişdir.

Rəhbərliyin adından:

Rəşad Əliyev
Direktor
6 iyul 2022-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Elvin Rəhimov
Baş mühasib

6 iyul 2022-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

“Kəpəz” BOKT MMC-nin Səhmdarlarına və İdarə Heyətinə:

Rəy

Biz, “Kəpəz” BOKT Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin (“Cəmiyyət”) 31 dekabr 2021-ci il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə məcmu gəlir haqqında hesabatdan, kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatdan və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatdan, habelə uçot siyasətinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Bizim rəyimizə əsasən, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Cəmiyyətin 31 dekabr 2021-ci il tarixinə olan maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkəti Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli şəkildə əks etdirir.

Rəy üçün Əsaslar

Biz, auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun olaraq aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Maliyyə Hesabatlarının Auditini üzrə Auditorun Məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühəsiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının “Etika məcəlləsinin” (MBEŞŞ məcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə, eləcə də MBEŞŞ məcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Əsas Audit Məsələləri

Əsas audit məsələləri bizim peşəkar mühakiməmizə görə cari dövr üzrə maliyyə hesabatlarının auditini zamanı ən əhəmiyyətli saydığımız məsələlərdir. Bu məsələlərə bütövlükdə maliyyə hesabatlarının auditini kontekstində və bununla bağlı rəyimizin formalaşdırılması çərçivəsində baxılmışdır. Biz bu məsələlərlə bağlı ayrıca rəy bildirmirik.

Əsas audit məsələsi

Müştərilərə verilmiş ehtimal olunan kreditlər üzrə zərər ehtiyatı

Müştərilərə verilmiş kreditlər aktivlərin 75%-ni təşkil edir və ehtimal olunan kredit zərərləri (“EOKZ”) üzrə ehtiyat çıxılmaqla təqdim olunmuşdur. Ehtiyat məbləği istifadə olunmuş fərziyyələr əsasında formalaşır və mütəmadi olaraq qiymətləndirilir.

Ehtimal olunan kredit zərərlərinin qiymətləndirilməsi rəhbərlikdən defolt ehtimalını, defolt zamanı gözlənilən riski və zərəri müəyyən etmək üçün tarixi məlumatı, mövcud iqtisadi vəziyyəti və əldə olan proqnoz məlumatı nəzərə almaqla, əhəmiyyətli mühakimələr yürütməyi və qiymətləndirmə üsulları tətbiq etməyi tələb edir. Maliyyə aktivləri üzrə gözlənilən kredit zərərlərinin fərdi qaydada hesablanması borcalanların cari və perspektivdə maliyyə nəticələrini və girovun dəyərini nəzərə alaraq gözlənilən gələcək pul axınlarının ssenari əsasında təhlilini tələb edir.

Müştərilərə verilmiş kreditlərlə bağlı ehtimal olunan zərərlər üzrə ehtiyat Cəmiyyətin maliyyə vəziyyəti ilə bağlı qalıqların əhəmiyyətli baxımından, eləcə də 9 sayılı MHBS “Maliyyə alətləri” standartına əsasən gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanması mürəkkəbliyinə və subyektivliyinə görə əsas audit məsələsidir.

Audit zamanı məsələyə yanaşmamız

Biz Cəmiyyətin gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanması ilə əlaqədar tətbiq etdiyi metodologiya və siyasətlərinin əsas aspektlərini 9 sayılı MHBS “Maliyyə alətləri” standartının tələblərinə uyğunluğu baxımından təhlil etmək üçün maliyyə risklərinin idarə edilməsi üzrə öz mütəxəssislərimizi işə cəlb etdik.

Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyatın hesablanması zamanı rəhbərliyin irəli sürdüyü peşəkar mühakimə və fərziyyələrin münasibliyini təhlil etmək üçün biz aşağıdakı prosedurları həyata keçirdik:

Biz müştərilərə verilmiş kredit nümunələri üzrə defolt ehtimalı, defolt zamanı zərər (LGD) və defolt zamanı riskə məruz qalan məbləğin (EAD) hesablanmasında istifadə olunan verilənlərin dəqiqliyini yoxladıq.

Müştərilərə verilmiş 3-cü mərhələ kredit nümunələri üzrə gözlənilən kredit zərərlərinin fərdi qaydada hesablandığı hallarda Cəmiyyətin gələcək pul vəsaitlərini proqnozlaşdırması, o cümlədən realizasiya edilə bilən girovun satışı üzrə gözlənilən daxilolmalar və gözlənilən realizasiya şərtləri üçün irəli sürdüyü fərziyyələri öz biliklərimizə və açıq məlumatlara əsasən qiymətləndirdik.

Biz həmçinin maliyyə hesabatlarındakı açıqlamaların Cəmiyyətin kredit riskinə məruz qalan məbləğlərini düzgün şəkildə əks etdirib-ətdirmədiyini yoxlamışdıq.

Digər Qeydlər

Cəmiyyətin 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatlarının auditi 12 fevral 2021-ci il tarixində həmin maliyyə hesabatlarına dair müsbət rəy bildirmiş digər kənar auditor tərəfindən aparılmışdır.

Maliyyə Hesabatları üzrə Rəhbərliyin və İdarəetmə Səlahiyyətləri Verilmiş Şəxslərin Məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının MHBS-yə uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, fərqləndirilmə və ya xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Cəmiyyətin ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İdarəetmə səlahiyyətləri verilmiş şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə Hesabatlarının Auditinə görə Auditorların Məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, fırıldaqçılıq və ya xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimizi özündə əks etdirən auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin bu səviyyədə olan əminlik də əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olduğu hallarda, BAS-a uyğun olaraq aparılmış auditin belə təhrifləri həmişə aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər fırıldaqçılıq və ya xətlər nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə hazırlanmış maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

Audit zamanı biz BAS-ın tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi peşəkar mühakimə tətbiq edir və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında fırıldaqçılıq və ya xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olması risklərini müəyyən edərək qiymətləndirir, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirərək həyata keçirir və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib olan audit sübutları əldə edirik. Fırıldaqçılıq nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhrifləri aşkarlamamaq riski xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhrifləri aşkarlamamaq riskindən daha yüksəkdir, çünki fırıldaqçılıq, sözləşmə, saxtakarlıq, qərəzli hərəkətsizlik, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər;
- Cəmiyyətin daxili nəzarət sisteminin effektivliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə uyğun olan audit prosedurlarının işlənilməsi üçün daxili nəzarət sistemi barədə anlayış əldə edirik;
- İstifadə edilmiş uçot siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilən uçot qiymətləndirmələrinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məqsədəuyğunluğunu qiymətləndiririk;
- Mühəsibat uçotunun fasiləsizlik prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutları əsasında Cəmiyyətin fəaliyyətini fasiləsiz davam etdirmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisə və ya şərtlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmadığına dair nəticə çıxarıyıq. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu haqqında nəticə çıxardığımız halda, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməli və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət olmadığı halda, rəyimizə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixinədək əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Bununla belə, gələcək hadisə və ya şərtlər Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər;
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin maliyyə hesabatlarında ədalətli şəkildə təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.

Biz digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddəti, habelə əhəmiyyətli audit nəticələri, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarət sistemində aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında Rəhbərliyə və İdarəetmə Səlahiyyətləri Verilmiş Şəxslərə məlumat veririk.

Baker Tilly Azerbaijan

6 iyul 2022-ci il

Bakı, Azərbaycan Respublikası

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNƏ

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

	Qeydlər	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
AKTİVLƏR			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	8	795,521	38,925
Satış üçün saxlanılan aktivlər	9	240,473	163,712
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	10	3,835,313	2,784,031
Mənfəət vergisi aktivi		-	2,099
Təxirə salınmış vergi aktivi	11	49,978	-
Əsas vəsaitlər	12	127,304	75,552
Qeyri-maddi aktivlər	12	28,767	31,980
Digər aktivlər	13	34,837	7,899
CƏMİ AKTİVLƏR		5,112,193	3,104,198
ÖHDƏLİKLƏR			
Müddətli borc öhdəlikləri	14	56,705	687,373
Səhmdara olan borc öhdəliyi	7,15	631,000	-
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi	11	-	16,316
Mənfəət vergisi öhdəliyi		56,755	-
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	7,16	3,000,000	1,400,000
Digər öhdəliklər	17	73,498	3,933
Cəmi öhdəliklər		3,817,958	2,107,622
KAPİTAL			
Nizamnamə kapitalı	18	1,185,000	560,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət		109,235	436,576
Cəmi kapital		1,294,235	996,576
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		5,112,193	3,104,198

Rəhbərliyin adından:

Rəşad Əliyev

Direktor

6 iyul 2022-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Elvin Rəhimov

Baş mühasib

6 iyul 2022-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

10-45-ci sənifələrdə təqdim edilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir

"KƏPƏZ" BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

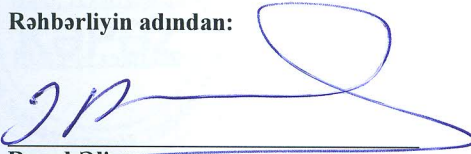
MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARIXINDƏ BAŞA ÇATMIŞ IL ÜZRƏ

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

	Qeydlər	31 dekabr 2021-ci il tarixində baş a çatmış il üzrə	31 dekabr 2020-ci il tarixində baş a çatmış il üzrə
Faiz gəlirləri	19	1,053,133	902,932
Faiz xərcləri	7,19	(296,671)	(336,980)
Xalis faiz gəlirləri		756,462	565,952
Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	10	(320,029)	(82,375)
Digər gəlirlər	20	56,125	28,376
Əməliyyat gəlirləri		492,558	511,953
İnzibati və digər əməliyyat xərcləri	21	(439,234)	(288,208)
Vergidən əvvəlki mənfəət		53,324	223,745
Mənfəət vergisi xərci	11	(10,665)	(44,748)
İl üzrə mənfəət		42,659	178,997
İl üzrə cəmi məcmu gəlir		42,659	178,997

Rəhbərliyin adından:

Rəşad Əliyev
Direktor

Elvin Rəhimov
Baş mühasib

6 iyul 2022-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

6 iyul 2022-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

10-45-ci səhifələrdə təqdim edilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

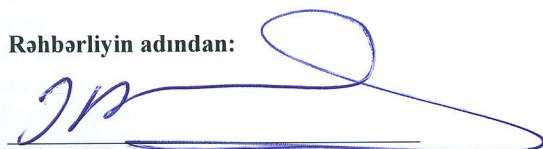
KAPITALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Əksi göstərilməyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

	Nizamnamə kapitalı	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi kapital
1 yanvar 2020-ci il	560,000	257,579	817,579
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	178,997	178,997
31 dekabr 2020-ci il	560,000	436,576	996,576
Bölüşdürülməmiş mənfəətin nizamnamə kapitalına yönləndirilməsi	370,000	(370,000)	-
Nizamnamə kapitalında artım	255,000	-	255,000
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	42,659	42,659
31 dekabr 2021-ci il	1,185,000	109,235	1,294,235

Rəhbərliyin adından:

Rəşad Əliyev
Direktor

Elvin Rəhimov
Baş mühasib

6 iyul 2022-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

6 iyul 2022-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

10-45-ci səhifələrdə təqdim edilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

**PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

	Qeydlər	31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTİNDƏN YARANAN PUL VƏSAİTLƏRİNİN AXINLARI:			
Vergidən əvvəlki mənfəət		53,324	223,745
Düzəlişlər:			
Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	10	320,029	82,375
Köhnəlmə və amortizasiya xərcləri	12	33,217	28,264
Faiz xərci	19	296,671	336,980
Dövrüyyə kapitalı dəyişikliklərindən əvvəlki əməliyyat fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin axınları			
Satış üçün saxlanılan aktivlərdə dəyişiklik		(76,761)	(163,712)
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslarda dəyişiklik		(1,287,852)	(112,715)
Alınacaq faizlərdə dəyişiklik		(83,459)	(168,132)
Digər aktivlərdə dəyişiklik		(26,938)	(1,032)
Digər öhdəliklərdə dəyişiklik		69,565	1,371
Mənfəət vergisindən əvvəl əməliyyat fəaliyyətinə (yönəlmiş)/daxil olan xalis pul vəsaitləri		(702,204)	227,144
Mənfəət vergisi ödənişi		(18,105)	(42,283)
Ödənilmiş faizlər		(297,811)	(337,502)
Mənfəət vergisindən sonra əməliyyat fəaliyyətinə yönəlmiş xalis pul vasaitləri		(1,018,120)	(152,641)
İNVESTİSİYA FƏALİYYƏTİNDƏN YARANAN PUL VƏSAİTLƏRİNİN AXINI:			
Əsas vəsaitlər və qeyri maddi aktivlərin alınması		(81,756)	(1,920)
İnvestisiya fəaliyyətinə yönəlmiş xalis pul vəsaitləri		(81,756)	(1,920)
MALİYYƏLƏŞDİRMƏ FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİNİN AXINI:			
Nizamnamə kapitalı qoyuluşu		255,000	-
İstiqrazların buraxılması	16	1,600,000	420,000
İstiqrazların ödənilməsi	16	-	(180,000)
Müddətli borc öhdəliklərinin cəlb edilməsi	14	-	400,000
Müddətli borc öhdəliklərinin ödənilməsi	14	(629,528)	(565,733)
Səhmdardan alınmış borc	15	1,531,000	-
Səhmdardan alınmış borcun ödənilməsi	15	(900,000)	-
Maliyyə fəaliyyətindən daxil olan xalis pul vəsaitləri		1,856,472	74,267

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (DAVAMI)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

	Qeydlər	31 dekabr 2021-ci il tarixində baş a çatmış il üzrə	31 dekabr 2020-ci il tarixində baş a çatmış il üzrə
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİNDƏ XALIS ARTIM/(AZALMA)		756,596	(80,294)
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, <i>ilin əvvəlinə</i>	8	38,925	119,219
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, <i>ilin sonuna</i>	8	795,521	38,925

Rəhbərliyin adından:

Rəşad Əliyev
Direktor

6 iyul 2022-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Elvin Rəhimov
Baş mühasib

6 iyul 2022-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

10-45-ci səhifələrdə təqdim edilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

1. CƏMİYYƏT VƏ ONUN FƏALİYYƏTİ

“Kəpəz” BOKT Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (“Cəmiyyət”) 2014-cü ildə təsisçilər tərəfindən ənənəvi bankçılıq sistemi vasitəsi ilə kredit əldə etmək imkanı olmayan fərdi sahibkarlara davamlı kredit xidməti göstərmək məqsədi ilə təsis edilmişdir. Cəmiyyət fiziki şəxslərə kredit verməklə onların fəaliyyətlərinin böyüməsi və iqtisadi vəziyyətlərinin yaxşılaşdırılması yolu ilə Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafına köməklik göstərir.

Cəmiyyət 16 iyul 2013-cü il tarixində Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi tərəfindən “Kəpəz” BOKT MMC adı ilə qeydiyyatdan keçirilmişdir. Cəmiyyət 1 oktyabr 2014-cü il tarixindən Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı (“ARMB”) tərəfindən verilmiş 19 mart 2014-cü il tarixli BKT-22 nömrəli lisenziyası əsasında fəaliyyət göstərir.

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Cəlil Məmmədquluzadə küçəsi ev 101A-dır.

Cəmiyyət bütünlüklə təsisçilərə məxsusdur. Cəmiyyətin əsas təsisçi payları aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2021-ci il %	31 dekabr 2020-ci il %
Əliyev Əbülfəz Əlihəsən oğlu	65.6	50
Əliyev Kazım Sultan oğlu	34.4	50
Cəmi	100	100

2. CƏMİYYƏTİN ƏMƏLİYYAT MÜHİTİ

2020-ci ildə koronavirus pandemiyasının yayılması qlobal iqtisadiyyata mənfi təsir göstərmişdir. Bir çox ölkələrdə səyahətlərə və fərdi şəxslərin hərəkətinə məhdudiyətlər qoyulmuş, ikinci dərəcəli iş yerlərinin bağlanması üzrə əhəmiyyətli məhdudiyətlər tətbiq edilmiş və ya pandemiya nəticəsində bir sıra iş yerləri bağlanmışdır. Bu, Azərbaycan Respublikası ilə ticarət əlaqələri olan, iqtisadi cəhətdən güclü ölkələrin çoxunda ÜDM-də əhəmiyyətli dərəcədə azalmaya səbəb olmuşdur. 2020-ci ilin iyun ayından başlayaraq, Azərbaycan Respublikası da daxil olmaqla, bir çox ölkələrdə pandemiya əlamətlərində yaxşılaşma müşahidə olunmuş və sonradan müəyyən məhdudiyətlər ləğv edilmişdir.

Nəticədə qlobal maliyyə və əmtəə bazarlarında bərpa müşahidə olunmuşdur. Lakin sonradan Azərbaycan Respublikasında qeydə alınmış yoluxma sayı xeyli artmış və hökumət tərəfindən 2020-ci il dekabr ayının ortalarından etibarən yeni məhdudiyətlər tətbiq edilmişdir.

Ölkədə COVID-19 pandemiyası ilə mübarizə üçün tətbiq olunmuş məhdudlaşdırıcı tədbirlər iqtisadi aktivliyin və məcmu xərc səviyyəsinin əhəmiyyətli dərəcədə azalmasına səbəb olmuşdur. İqtisadiyyatın otel, nəqliyyat, səyahət, əyləncə və beynəlxalq ticarətdə görülən bir çox digər seqmentləri də bu tədbirlərdən ağır zərbə almışdır.

16 yanvar 2021-ci il tarixindən etibarən Azərbaycan əhalisinin peyvəndlənməsinə başlanılması ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası hökuməti COVID-19 pandemiyası ilə mübarizə məqsədilə əvvəlki ildə tətbiq edilmiş səyahət məhdudiyəti, biznes və digər sahələrin bağlanması və ölkə daxilində müəyyən ərazilərin bağlanması kimi xüsusi karantin rejimi tədbirlərinin mərhələli şəkildə aradan qaldırılması barəsində qərar qəbul etmişdir.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Pandemiya şəraitində neft istehlakının əhəmiyyətli dərəcədə azalması səbəbindən neftin qiymətləri əhəmiyyətli dərəcədə aşağı düşmüş, lakin 2020-ci ilin ikinci rübü ərzində sabit artım müşahidə olunmuşdur. 2021-ci ildə dünya iqtisadiyyatının bərpası nəticəsində enerji resurslarının qiymətləri tədricən artmışdır.

Cəmiyyət fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasında həyata keçirir. Azərbaycan hökuməti iqtisadi islahatları və ölkənin hüquqi, vergi və qanunvericilik çərçivəsində inkişafını davam etdirir. Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcək davamlı inkişafı, əsasən bu islahatlardan və sektordakı tərəqqidən, eləcə də hökumət tərəfindən iqtisadi, maliyyə və pul siyasəti üzrə həyata keçirilmiş tədbirlərdən və Azərbaycan manatı ilə xam neftin sabit qiymətlərindən asılıdır. Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatı, xüsusilə neft və qaz qiymətlərinə həssas olmasına baxmayaraq, son illərdə Azərbaycan Respublikası hökuməti daha balanslı iqtisadiyyata keçidi sürətləndirmək və neft-qaz sektorundan asılılığı azaltmaq üçün böyük iqtisadi və sosial islahatlara başlamışdır. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə Azərbaycanda ÜDM 2021-ci ildə 54.62 milyard ABŞ dolları səviyyəsində olmuşdur. Uzunmüddətli perspektivdə, ekonometrik modellərimizə görə, 2022-ci ildə Azərbaycan ÜDM-nin 54.73 milyard ABŞ dolları və 2023-cü ildə 55.98 milyard ABŞ dolları səviyyəsində olacağı proqnozlaşdırılır.

Hökumət Azərbaycan manatının sabitliyi ilə əlaqədar olaraq pul siyasətini davam etdirmiş və Azərbaycan manatını sabitləşdirən xarici valyuta ehtiyatlarını ayırmışdır. Bu siyasət 2021-ci ildə makroiqtisadi sabitliyin qorunması məqsədi ilə davam etmişdir. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı il ərzində yenidən maliyyələşdirmə dərəcəsini bir neçə dəfə dəyişdirmiş və dərəcə sabit artmaqla 6,25% - 7,25% arasında dəyişmişdir.

Cəmiyyətin rəhbərliyi, makroiqtisadi mühitdəki dəyişiklikləri izləyir və yaxın gələcəkdə Cəmiyyətin fəaliyyətinin dayanıqlığını və inkişafını dəstəkləmək üçün zəruri hesab etdiyi tədbirləri görür.

Beynəlxalq kredit reyting agentlikləri mütəmadi olaraq Azərbaycan Respublikasının kredit reytingini qiymətləndirirlər. Fitch və S&P Azərbaycan Respublikasının reytingini “BB+” olaraq qiymətləndirmişdir. Moody’s Investors Service, ölkə üçün “Ba2” kredit reytingini təyin etmişdir.

Azərbaycan Respublikasının gələcək iqtisadi inkişafı əsasən hökumətin vergi, hüquq, tənzimləyici və siyasi islahatlarla birlikdə həyata keçirdiyi iqtisadi, maliyyə və pul tədbirlərinin səmərəliliyindən asılıdır. Rəhbərlik, Cəmiyyətin fəaliyyətinə təsir göstərəcək iqtisadi mühitdəki bütün islahatları və nəticədə onların, Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətinə necə təsir göstərə biləcəyini proqnozlaşdırmaq iqtidarında deyil.

3. ƏSAS MÜHASİBAT PRİNSİPLƏRİ

Maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsinin əsas prinsipləri

Hazırkı maliyyə hesabatları müəyyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri ilə ölçülməsi istisna olmaqla, Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS”) uyğun olaraq tarixi dəyər konvensiyası əsasında hazırlanmışdır. Fondun maliyyə hesabatlarında hesabat tarixi 31 dekabr tarixidir.

Qeyd olunan maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında istifadə edilən əsas mühasibat prinsipləri aşağıda göstərilir.

Maliyyə hesabatlarının MHBS-yə uyğun olaraq hazırlanması bəzi əhəmiyyətli uçot təxminlərinin istifadəsini tələb edir. Bundan əlavə, uçot siyasətini tətbiq edərkən rəhbərlik öz mülahizələrini irəli sürməlidir. Daha yüksək mülahizə tələb edən və ya mürəkkəb olan sahələr, həmçinin maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün ehtimal və təxminlərin əhəmiyyətli olduğu sahələr 4 sayılı Qeyddə açıqlanır.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Funksional və təqdimat valyutası

Fondun funksional valyutası Azərbaycan manatıdır (“AZN”), belə ki, AZN Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olmaqla, əsas hadisələrin və onlara aid olan halların əksəriyyətinin iqtisadi mahiyyətini əks etdirir.

AZN həm də hazırkı maliyyə hesabatlarının məqsədləri üçün təqdimat valyutasıdır.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitlərinə və onların ekvivalentlərinə ədalətli dəyərinin dəyişmə riski çox aşağı olan və Cəmiyyət tərəfindən qısamüddətli öhdəliklərin idarə olunmasında istifadə edilən əsginaslar və sikkə pullar, digər banklarda saxlanılan məhdudlaşdırılmamış qalıqlar və ilkin ödəniş müddəti üç aydan az olan yüksək likvidli maliyyə aktivləri daxildir. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri amortizasiya edilmiş dəyər əsasında əks olunur.

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri

Təsnifat

İlkin tanınma zamanı maliyyə aktivləri ya amortizasiya edilmiş dəyər (“AD”), ya mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyər (“MZVƏD”) və ya digər məcmu gəlirlərdə ədalətli dəyər (“DMGVƏD”) kimi təsnif edilir.

Maliyyə aktivləri aşağıdakı şərtlərə cavab verdikdə və mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyər kateqoriyasına aid olmadıqda amortizasiya edilmiş dəyər qiymətləndirilir:

- Müqavilə üzrə pul axınlarını toplamaq üçün aktivləri saxlamaq məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- Müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərindən (YƏMFÖ) ibarət olan pul axınlarına təkan verir.

Maliyyə aktivləri aşağıdakı şərtlərin hər ikisini ödədikdə və MZVƏD kimi müəyyən edilmədikdə, DMGVƏD-də ölçülür:

- Həm müqavilə üzrə pul axınlarının toplanması və həm də maliyyə aktivlərinin satılması məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- Müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərindən ibarət olan pul axınlarına təkan verir.

Amortizasiya edilmiş dəyər ölçülən maliyyə aktivləri kimi mənfəət və ya zərərdə tanınan aşağıdakılar istisna olmaqla, digər məcmu gəlirdə ədalətli dəyər ölçülən borc maliyyə aktivləri üzrə mənfəət və zərərlər digər məcmu gəlirdə tanınır:

- effektiv faiz üsulundan istifadə etməklə faiz gəliri;
- ehtimal olunan kredit zərərləri (“EOKZ”) və əvəzləşdirmələr; və
- xarici valyuta mübadiləsi üzrə gəlirlər və zərərlər.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi

Cəmiyyət maliyyə aktivinin saxlandığı biznes modelinin məqsədini qiymətləndirəcək, çünki, bu, biznesin idarə olunması və məlumatların rəhbərliyə təqdim edilməsi üsulunu daha düzgün əks etdirir. Bu zaman aşağıdakı məlumatlar nəzərə alınır:

- portfel üçün müəyyən edilmiş siyasətlər və məqsədlər, həmin siyasətlərin praktikada tətbiqi, o cümlədən rəhbərliyin strategiyasının müqavilə üzrə faiz gəlirlərinin əldə edilməsinə, xüsusi faiz dərəcəsi profilinin saxlanmasına, maliyyə aktivlərinin müddətinin həmin aktivləri maliyyələşdirən öhdəliklərin müddətinə uyğunlaşdırılmasına və ya aktivlərin satışı vasitəsilə pul axınlarının realizasiyasına fokuslanıb-fokuslanmaması;
- portfelin göstəriciləri necə qiymətləndirilir və Cəmiyyətin rəhbərliyinə necə çatdırılır;
- biznes modelinin (və həmin biznes modeli çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin) performansına təsir edən risklər və bu risklərin necə idarə olunması;
- biznesin menecerləri necə mükafatlandırılır – məsələn, mükafatlandırma idarə olunan aktivlərin ədalətli dəyərindən və ya toplanmış pul axınlarından asılıdırımı; və
- əvvəlki dövrlərdə satışların tezliyi, həcmi və müddəti, bu satışların səbəbləri və gələcək satış fəaliyyəti barədə gözləntilər. Bununla belə, satış fəaliyyəti barədə məlumat ayrıca deyil, maliyyə aktivlərinin idarə olunması üzrə Cəmiyyəti məqsədinə necə nail olunmasının və pul axınlarının necə realizasiya edilməsinin ümumi qiymətləndirilməsi çərçivəsində nəzərə alınır.

Müqavilə üzrə pul axınlarının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsi

Bu qiymətləndirmənin məqsədləri üçün “əsas məbləğ” dedikdə, ilkin tanınma zamanı maliyyə alətinin ədalətli dəyəri nəzərdə tutulur. “Faiz” dedikdə, pulun zaman dəyəri, müəyyən dövr ərzində ödənilməmiş əsas məbləğlə bağlı kredit riski və digər əsas kredit riskləri və xərcləri (məsələn, likvidlik riski və inzibati xərclər), eləcə də mənfəət marjası üçün ödəniş nəzərdə tutulur.

Müqavilə üzrə pul axınlarının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsində Cəmiyyət alətin müqavilə şərtlərini nəzərə alacaq. Bu qiymətləndirmə maliyyə aktivində həmin aktivin bu şərtə əməl etməməsi ilə nəticələnən, müqavilə üzrə pul axınlarının müddəti və ya məbləğini dəyişə bilən müqavilə şərtinin olub-olmamasını əhatə edəcək.

Qiymətləndirmə zamanı Cəmiyyət aşağıdakıları nəzərə alacaq:

- pul axınlarının məbləği və müddətini dəyişəcək şərti hadisələr;
- kapitalın borca nisbətinin xüsusiyyətləri;
- vaxtından əvvəl ödəniş və müddətin uzadılma şərtləri;
- Cəmiyyətin iddiasını müəyyənləşdirilmiş aktivlərdən pul axınlarına məhdudlaşdıran şərtlər məs. regressiz aktivlər; və
- pulun zaman dəyəri üzrə ödənişi dəyişən xüsusiyyətlər – məsələn faiz dərəcələrinin mütəmadi olaraq yenilənməsi.

Yenidən təsnifat

Maliyyə aktivləri, Cəmiyyətin maliyyə aktivlərini idarə etməsi üzrə biznes modelini dəyişməsindən sonrakı dövr istisna olmaqla, ilkin tanınmadan sonra yenidən təsnif edilmir.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Cəmiyyət maliyyə aktivlərinin idarə edilməsi üzrə biznes modelini dəyişdikdə həmin maliyyə aktivlərini yenidən təsnif etməlidir. Belə dəyişikliklərin tez-tez baş verməyəcəyi gözlənilir. Belə dəyişikliklər xarici və daxili dəyişikliklər nəticəsində Cəmiyyətin üst rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir və bu Cəmiyyətin əməliyyatları üçün əhəmiyyətli olmalı və xarici tərəflərə nümayiş etdirilməsi mümkün olmalıdır. Müvafiq olaraq, Cəmiyyətin biznes modelində dəyişiklik yalnız Cəmiyyət öz əməliyyatları üçün əhəmiyyətli fəaliyyəti dayandırdıqda və ya başladıqda, məsələn, Cəmiyyət biznes aldıqda, satdıqda və ya ləğv etdikdə baş verəcək.

Maliyyə öhdəlikləri

Cəmiyyət öz maliyyə öhdəliklərini amortizasiya dəyərində qiymətləndirilən kimi təsnif edir.

Maliyyə öhdəlikləri ilkin tanınmadan sonra təkrar təsnif edilmir.

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivinin şərtləri dəyişərsə, Cəmiyyət dəyişmiş aktiv üzrə pul vəsaitlərinin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişib-dəyişmədiyini qiymətləndirir. Pul vəsaitlərində əhəmiyyətli fərqlər olduğu təqdirdə (“əhəmiyyətli modifikasiya”) ilkin maliyyə aktivini üzrə pul vəsaitlərinə dair müqavilə üzrə hüquqların vaxtı keçmiş sayılır. Belə olan halda ilkin maliyyə aktivinin tanınması dayandırılır və yeni maliyyə aktivini müvafiq əməliyyat xərcləri daxil olmaqla ədalətli dəyərde tanınır. Modifikasiya ilə əlaqədar daxil olan istənilən haqların uçotu aşağıdakı şəkildə aparılır:

- yeni aktivin ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi zamanı nəzərə alınan haqlar və müvafiq əməliyyat xərclərinin ödəniş haqları aktivin ilkin qiymətləndirilməsinə daxil edilir; və
- digər haqlar tanınmanın dayandırılması üzrə gəlir və ya zərərin bir hissəsi kimi mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Mövcud maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəlikləri üzrə pul vəsaitlərində modifikasiya mövcud müqavilə şərtlərindən qaynaqlandığı təqdirdə modifikasiya sayılmır. Məsələn, kredit sövdələşməsi Cəmiyyətdən tələb etdiyi təqdirdə ARMB-nin əsas faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə görə Cəmiyyətin faiz dərəcələrinə tətbiq etdiyi modifikasiyalar.

Cəmiyyət modifikasiyanın əhəmiyyətli olub-olmadığına, yəni ilkin maliyyə aktivini və dəyişikliyə uğramış və ya yeri dəyişdirilmiş maliyyə aktivini üzrə pul vəsaitlərinin əhəmiyyətli dərəcədə fərqləndiyinə dair kəmiyyət və keyfiyyət qiymətləndirməsi aparır. Cəmiyyət kəmiyyət və keyfiyyət amillərinə əsaslanaraq modifikasiyanın əhəmiyyətli olub-olmadığını növbəti ardıcılıqda qiymətləndirir: keyfiyyət amilləri, kəmiyyət amilləri, keyfiyyət və kəmiyyət amillərinin birləşmə təsiri. Pul vəsaitləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqləndiyi təqdirdə ilkin maliyyə aktivini üzrə pul vəsaitlərinə dair müqavilə hüquqlarının vaxtı bitmiş sayılır. Bu qiymətləndirmə zamanı Cəmiyyət maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması təlimatını nümunə götürür.

Cəmiyyət aşağıdakı keyfiyyət amillərinə əsaslanaraq modifikasiyanın əhəmiyyətli olduğu qənaətinə gəlir:

- maliyyə aktivinin valyutasının dəyişməsi;
- maliyyə aktivinin şərtlərində əsas məbləğ və faiz ödəmələri meyarına uyğunsuzluqla nəticələnən dəyişiklik (məs., konvertasiya funksiyasının əlavə edilməsi).

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Pul vəsaitləri borcalanın maliyyə çətinlikləri yaşadığı zaman modifikasiya edilərkən, adətən modifikasiyanın məqsədi şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənən yeni aktiv yaratmaq deyil, ilkin müqavilə şərtlərinin mümkün qədər bərpa edilməsidir. Cəmiyyət maliyyə aktivini pul vəsaitlərinin bağışlanması ilə nəticələncək şəkildə dəyişməyi planlaşdırdıqda ilk öncə aktiv qisminin modifikasiyadan əvvəl silinib-silinməyəcəyini nəzərə alır (borcların silinməsi siyasəti aşağıda təqdim edilib). Bu yanaşma kəmiyyət qiymətləndirməsinə təsir göstərir və belə hallarda tanınmanın dayandırılması meyarlarının heç də həmişə nəzərə alınmadığını göstərir. Daha sonra Cəmiyyət modifikasiyanın əhəmiyyətli olub-olmadığına dair keyfiyyət qiymətləndirməsi aparır.

Amortizasiya edilmiş dəyərdə ölçülən maliyyə aktivinin modifikasiyası maliyyə aktivinin tanınmasının dayandırılması ilə nəticələnmədikdə Cəmiyyət ilk öncə aktivin ilkin effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə maliyyə aktivinin ümumi qalıq dəyərini təkrar hesablayır və alınmış düzəlişi mənfəət və ya zərərdə modifikasiya üzrə gəlir və ya zərər kimi tanıyır. Üzən dərəcəli maliyyə aktivlərində modifikasiya üzrə gəlir və ya zərəri hesablamaq üçün istifadə edilən ilkin effektiv faiz dərəcəsinin modifikasiya anında mövcud bazar şərtlərini əks etdirməsi məqsədilə düzəlişlər edilir. Modifikasiyanın bir hissəsi olan istənilən ödənilmiş xərclər və haqlar və alınan haqlar modifikasiya edilmiş maliyyə aktivinin ümumi qalıq dəyərində əks etdirilir və modifikasiya edilmiş maliyyə aktivinin qalan müddəti boyu amortizasiya edilir.

Modifikasiya borcalanın maliyyə çətinlikləri ilə bağlı həyata keçirildiyi təqdirdə gəlir və ya zərər dəyərsizləşmə zərərləri ilə birlikdə təqdim edilir. Digər hallarda isə effektiv faiz üsulundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəliri kimi təqdim edilir.

Borcalanın kredit məbləğini vaxtından əvvəl əhəmiyyətli cəriməyə məruz qalmadan faizsiz ödəmək seçimi olduğu sabit dərəcəli kreditlər üçün Cəmiyyət faiz dərəcəsini üzən dərəcəli maliyyə alətləri üzrə təlimatdan çıxış edərək cari bazar dərəcəsinə uyğun dəyişir. Bu o deməkdir ki, effektiv faiz dərəcəsinə də gözləntilərə uyğun düzəlişlər edilir.

Maliyyə öhdəlikləri

Cəmiyyət maliyyə öhdəliyinin tanınmasını şərtləri dəyişdikdə və dəyişmiş öhdəlik üzrə pul vəsaitləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqləndikdə dayandırır. Belə olan halda dəyişmiş şərtlər əsasında yeni maliyyə öhdəliyi ədalətli dəyərdə tanınır. Maliyyə öhdəliyinin qalıq dəyərindəki fərq ləğv edilir və yeni maliyyə öhdəliyi dəyişmiş şərtlərlə mənfəət və ya zərərdə tanınır. Ödənilmiş kompensasiyaya ötürülmüş qeyri-maliyyə aktivləri (əgər varsa) və yeni dəyişdirilmiş maliyyə öhdəliyi daxil olmaqla öhdəliklər daxildir.

Cəmiyyət keyfiyyət amilləri, kəmiyyət amilləri və birlikdə keyfiyyət və kəmiyyət amillərini nəzərə alaraq modifikasiyanın əhəmiyyətli olub-olmamasının kəmiyyət və keyfiyyət qiymətləndirməsini aparır. Cəmiyyət aşağıdakı keyfiyyət amillərinə əsaslanaraq modifikasiyanın əhəmiyyətli olduğu qərarına gəlir:

- maliyyə öhdəliyinin valyutasının dəyişməsi;
- konvertasiya funksiyasının daxil edilməsi;
- maliyyə öhdəliyində subordinasiyanın dəyişməsi.

Yeni şərtlərə əsasən, alınmış haqlar çıxılmaqla ödənilmiş haqlar daxil və ilkin effektiv faiz dərəcəsinə əsasən diskontlaşdırılmaqla, diskontlaşdırılmış cari dəyər ilkin maliyyə öhdəliyi üzrə qalan pul vəsaitlərinin diskontlaşdırılmış cari dəyərindən ən azı 10 faiz fərqləndikdə kəmiyyət qiymətləndirməsinin şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənir.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Maliyyə öhdəliyində modifikasiya tanınmanın dayandırılmasına səbəb olmadıqda öhdəliyin amortizasiya edilmiş dəyəri dəyişikliyə uğramış pul vəsaitlərinin ilkin effektiv faiz dərəcəsində diskontlaşdırılması və alınan gəlir və ya zərərin mənfəət və ya zərərdə tanınması ilə təkrar hesablanır. Üzən dərəcəli maliyyə öhdəlikləri üçün dəyişmiş gəlir və ya zərəri hesablamaq məqsədilə istifadə edilən ilkin effektiv faiz dərəcəsinə modifikasiya zamanı cari bazar şərtlərini əks etdirməsi üçün düzəlişlər edilir. Bununla bağlı yaranan hər hansı xərclər və ya haqlar öhdəliyin qalıq dəyərində düzəliş kimi tanınır və alət üzərində effektiv faiz dərəcəsinin təkrar hesablanması yolu ilə dəyişikliyə uğramış maliyyə öhdəliyinin qalan müddəti üzrə amortizasiya edilir.

Ehtimal olunan kredit zərərləri

Cəmiyyət MZVƏD-də ölçülməyən növbəti maliyyə alətləri üzrə EOKZ üçün zərər ehtiyatlarını tanıyır: borc alətləri olan maliyyə aktivləri; icarə debitor borcları.

Cəmiyyət zərər ehtiyatlarını, 12 aylıq EOKZ kimi hesablanan aşağıdakılar istisna olmaqla, ömürlük EOKZ məbləğinə bərabər qiymətləndirir:

- hesabat tarixində kredit riski aşağı müəyyən edilən borc alətləri;
- ilkin tanınmadan sonra kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artmayan digər maliyyə alətləri.

12 aylıq EOKZ hesabat tarixindən sonra 12 ay ərzində maliyyə alətinin defolt hadisəsindən yaranması EOKZ hissəsidir. 12 aylıq EOKZ tanınan maliyyə alətləri “1-ci Mərhələ” maliyyə aləti adlandırılır.

Ömürlük EOKZ maliyyə alətinin gözlənilən müddəti ərzində mümkün bütün defolt hadisələrindən yaranan EOKZ-dir. Ömürlük EOKZ tanınan, kredit riski ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artan, lakin kredit üzrə dəyərsizləşməyən maliyyə alətləri “2-ci Mərhələ”yə, kredit üzrə dəyərsizləşən maliyyə alətləri isə “3-cü Mərhələ”yə aid edilir.

EOKZ-nin ölçülməsi

EOKZ kredit zərərlərinin ehtimal əsasında ölçülmüş qiymətləndirilməsidir və aşağıdakı kimi ölçülür:

- hesabat tarixində kredit üzrə dəyərsizləşməmiş maliyyə aktivləri: bütün gözlənilən əldə edilməmiş pul vəsaitlərinin cari dəyəri – yəni müqavilə əsasında müəssisəyə ödəniləcək pul vəsaitləri ilə Cəmiyyətin əldə etməyi gözlədiyi pul vəsaitləri arasındakı fərq;
- hesabat tarixində kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri: ümumi qalıq dəyəri ilə hesablanmış gələcək pul axınları arasındakı fərq.

Kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri

Hər hesabat tarixində Cəmiyyət amortizasiya edilmiş dəyərdə hesablanmış maliyyə aktivlərinin kredit üzrə dəyərsizləşib-dəyərsizləşmədiyini qiymətləndirir. Maliyyə aktivini onun gələcək pul axınlarına mənfəət təsir göstərən bir və ya daha çox hadisə baş verdikdə “kredit üzrə dəyərsizləşir”.

Maliyyə aktivinin kredit üzrə dəyərsizləşməsinin sübutlarına aşağıdakı müşahidə edilə bilən məlumatlar daxildir:

- borcalan Cəmiyyətə olan hər hansı kredit ödənişinin vaxtını 90 gündən çox gecikdirir;
- bank hesabından istifadədə məhdudiyətlər və ya banklarda depozit və yatırımlar üzrə gecikmiş ödənişlər 7 gündən çox çəkir;
- borcalanın mühüm maliyyə çətinliyi ilə üzləşməsi;
- Cəmiyyətin əks təqdirdə nəzərdən keçirməyəcəyi şərtlərlə kreditin restrukturlaşdırılması.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Borcalanın maliyyə vəziyyətinin pisləşməsinə görə şərtləri yenidən razılaşıdırılmış kredit, müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin ödənilməyəcəyi riskinin əhəmiyyətli dərəcədə azaldığı və dəyərsizləşmənin başqa əlamətlərinin olmadığı hallar istisna olmaqla, kredit üzrə dəyərsizləşmiş sayılır. Əlavə olaraq, ödənişi 90 gündən çox gecikdirilmiş pərakəndə kredit dəyərsizləşmiş sayılır.

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ehtimal olunan kredit zərəri üçün ehtiyatın təqdimatı

Amortizasiya edilmiş dəyerdə ölçülən maliyyə aktivlərinə xalis investisiyaların ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat maliyyə vəziyyət haqqında hesabatda aktivlərin ümumi qalıq dəyərindən çıxılma kimi təqdim olunur.

Borcların silinməsi

Kreditlər maliyyə aktivlərini tam və ya qismən bərpa etmək üçün əsaslı gözlənti olmadığı təqdirdə tam və ya qismən silinir. Bu adətən Cəmiyyət borcalanın silinməsi nəzərdə tutulan məbləği ödəmək üçün kifayət qədər pul vəsaiti yaradacaq aktivlərinin və ya gəlir mənbəyinin olmadığını müəyyən etdikdə baş verir. Bu qiymətləndirmə aktiv səviyyəsində həyata keçirilir.

Silinmiş məbləğlərin bərpası mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir hesabatında “maliyyə alətlərinin dəyərsizləşməsi zərərləri”nə daxil edilir.

Silinmiş maliyyə aktivləri ödəniləcək məbləğlərin bərpası üzrə Cəmiyyət prosedurlarına əməl etmək məqsədilə hüquqi tədbirlərin predmeti olaraq qalır.

Gəlir və xərclərin tanınması

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri üzrə effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan haqq və komissiya gəlirləri və xərcləri effektiv faiz dərəcəsinə daxil edilir.

Digər haqq və komissiya xərcləri mənfəət və ya zərərdə müvafiq əməliyyat və xidmətlər göstərildiyi zaman əks olunur.

Müştərilərə verilmiş kreditlər

İlin sonuna olan maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda “Müştərilərə verilmiş kreditlər” bəndinə müştərilərə verilmiş amortizasiya edilmiş dəyerdə qiymətləndirilən kreditlər daxildir; onlar ilk olaraq məxsusi birbaşa əməliyyat xərcləri əlavə edilməklə ədalətli dəyerdə, daha sonra effektiv faiz üsulu ilə amortizasiya edilmiş dəyerdə qiymətləndirilir.

Əmlak və avadanlıqlar

Əmlak və avadanlıqlar hər hansı yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə üzrə zərərlər çıxılmaqla, ilkin dəyerdə uçota alınır.

Rəhbərlik hər bir hesabat dövrünün sonunda əmlak və avadanlıqlar üzrə dəyərsizləşmə əlamətlərinin mövcudluğunu qiymətləndirir. Əgər bu cür əlamətlər mövcud olarsa, rəhbərlik bərpa edilə bilən dəyəri təxmin edir. Aktivin bərpa edilə bilən dəyəri onun satış üzrə məsrəfləri çıxılmaqla ədalətli dəyəri və istifadə dəyərindən daha yüksək olan dəyəridir. Əmlak və avadanlıqların qalıq dəyəri onların bərpa edilə bilən dəyərindən çox olduqda, bərpa edilə bilən məbləğə dək silinir və fərq mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda dəyərsizləşmə zərəri kimi uçota alınır.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Əmlak və avadanlıqların silinməsi üzrə yaranmış gəlir və zərər onların qalıq məbləğinə münasibətdə müəyyən edilir və mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda gəlir/(zərər) kimi uçota alınır.

Təmir və istismar xərcləri baş verdiyi zaman mənfəət və zərər haqqında hesabatda uçota alınır.

Amortizasiya fərdi aktivlərin ehtimal olunan faydalı iqtisadi ömrü ərzində azalan qalıq metodu əsasında hesablanır. Amortizasiya, aktivin əldə olunduğu tarixindən hesablanmağa başlayır. Aktivlərin ehtimal olunan faydalı iqtisadi ömrü aşağıdakı kimidir:

Mebel və ofis ləvazimatları	3-5 il
Ofis və kompüter avadanlığı	3-5 il
Nəqliyyat vasitələri	3-5 il

Əmlak və avadanlıqlar hesabdan silindikdə və ya onların davamlı istifadəsi artıq iqtisadi mənfəət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Əmlak və avadanlıq vasitələrinin satılaraq hesabdan silinməsi və ya istismardan çıxarılmasından irəli gələn hər hansı gəlir və ya zərər belə aktivlərin qalıq dəyəri ilə satışdan əldə olunmuş gəlirlər arasında fərq kimi müəyyən edilir və mənfəət və ya zərər hesabında tanınır.

Qeyri-maddi aktivlər

Alınmış qeyri-maddi aktivlər ilkin dəyərdən amortizasiya və dəyərsizləşmə çıxıldıqdan sonra göstərilir.

Alınmış kompüter proqramı təminatı satınalmaq və istifadəyə yararlı hala gətirmək üçün çəkilmiş bütün xərclər əsasında kapitallaşdırılır.

Amortizasiya azalan qalıq metodu əsasında qeyri-maddi aktivlərin təxmin edilən istifadə müddəti ərzində mənfəət və zərərdə tanınır. Qeyri-maddi aktivlərin ehtimal edilən istifadə müddəti 5-10 ildir.

Qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Dəyərsizləşmənin əlamətlərini aşkarlamaq məqsədi ilə hər hesabat tarixində, təxirə salınmış vergilərdən başqa digər qeyri-maliyyə aktivlərinin qiymətləndirilməsi aparılır. Qeyri-maliyyə aktivlərinin bərpa oluna bilən dəyəri satış xərcləri və istifadə dəyəri çıxılmaqla ədalətli dəyərin ən böyük qiymətidir. İstifadə dəyəri qiymətləndirilərkən, təxmin edilən gələcək pul vəsaitləri zaman dəyəri və aktivlə bağlı xüsusi risklərin cari bazar qiymətləndirmələrini əks etdirən vergidən əvvəlki diskont dərəcəsi əsasında cari dəyərinədək azaldılır. Digər aktivlərdən asılı olmadan gəlir gətirməyən aktiv üçün bərpa oluna bilən məbləğ həmin aktivin aid olduğu gəlir gətirən qrup üzrə müəyyənləşdirilir. Aktivin və ya gəlir gətirən qrupun qalıq dəyəri bərpa dəyərindən artıq olduqda dəyərsizləşmə üzrə zərərlər qeydə alınır.

Qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə bütün zərərlər mənfəət və ya zərərdə əks olunur və yalnız bərpa dəyərinin müəyyənləşdirilməsi zamanı istifadə edilmiş ehtimallarda dəyişiklik baş verdiyi halda geri qaytarıla bilər. Dəyərsizləşmə üzrə zərər yalnız aktivin qalıq dəyəri həmin zərər uçota alınmadığı halda müəyyənləşdiriləcək qalıq dəyərindən (köhnəlmə və ya amortizasiya çıxılmaqla) artıq olmaması şərti ilə bərpa oluna bilər.

Satış üçün saxlanılan aktivlər

Satış üçün saxlanılan aktivlər, Cəmiyyət tərəfindən vaxtı keçmiş kreditlərin ödənilməsi üçün əldə etdiyi maliyyə və qeyri-maliyyə aktivlərini təmsil edir. Belə aktivlər, xarakterindən və bu aktivlərin bərpası ilə əlaqədar Cəmiyyətin niyyətindən asılı olaraq bina və avadanlıqlar, digər maliyyə aktivləri, investisiya mülkiyyəti və ya digər aktivlərdəki mal-material ehtiyatlar daxil olduqda və ya əldə edildikdə ədalətli dəyərlə tanınır və sonradan onlar üçün uçot siyasətinə uyğun olaraq yenidən qiymətləndirilir və uçota alınır.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Buraxılmış borc qiymətli kağızları

Borc qiymətli kağızları amortizasiya edilmiş dəyərdə təqdim olunur. Cəmiyyət öz buraxdığı borc qiymətli kağızlarını aldıqda onlar maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan çıxarılır və öhdəliyin qalıq dəyəri ilə istiqrazın alınmasına xərclənmiş məbləğ arasındakı fərq borcun erkən ödənilməsindən yaranan gəlirə daxil edilir.

Müddətli borc öhdəlikləri

Müddətli borc öhdəliklərinə qeyri-rezident banklardan və maliyyə təşkilatlarından götürülmüş sabit ödəniş tarixi və sabit və ya dəyişkən faiz dərəcələri olan kreditlər daxildir. Müddətli borc öhdəlikləri amortizasiya edilmiş dəyərdə hesablanır.

Banklara ödəniləcək vəsaitlər

Banklara ödəniləcək vəsaitlər tərəf müqabili olan rezident maliyyə təşkilatı Cəmiyyətə avans şəklində pul və ya digər aktivlər verdikdə uçota alınır. Qeyri-törəmə öhdəlik amortizasiya edilmiş dəyərdə uçota alınır. Cəmiyyət öz borcunu aldıqda öhdəlik maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan silinir və öhdəliyin qalıq dəyəri ilə borcun alınmasına xərclənmiş məbləğ arasındakı fərq borcun erkən ödənilməsindən yaranan gəlirlərə aid edilir.

Ehtiyatlar

Cəmiyyətin keçmiş dövrlərdə baş vermiş hadisə nəticəsində müəyyən hüquqi və ya konstruktiv öhdəliyi olduqda və həmin öhdəliyin ödənilməsi üçün iqtisadi faydaların məxaricinin tələb olunacağı ehtimal olunduqda, ehtiyat maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks olunur. Təsiri əhəmiyyətli olduqda, ehtiyatlar pul vəsaitlərinin vaxt baxımından dəyərinin cari bazar qiymətləndirmələrini əks etdirən vergiqoymadan əvvəlki dərəcə və müvafiq olarsa, həmin öhdəliyə aid olan xüsusi risklər əsasında gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin diskontlaşdırılması yolu ilə müəyyənləşdirilir.

Vergiqoyma

Mənfəət vergisi cari və təxirə salınmış mənfəət vergisindən ibarətdir. Mənfəət vergisi mənfəət və zərərdə tanınır, bu vergi digər məcmu gəlirlərlə və ya bilavasitə kapitalda qeydə alınan əməliyyatlarla bağlı olduqda isə, digər məcmu gəlirdə və ya bilavasitə kapitalda tanınır.

Cari vergi

Cari vergi xərclərinə il üzrə vergilərə cəlb olunan gəlir üzrə gözlənilən ödənilməli vergilər və əvvəlki illər üçün ödənilməli vergilərdə hər hansı düzəlişlər daxildir. Həmin xərclər hesabat tarixində qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonunda qüvvəyə minmiş vergi dərəcələrinə əsasən müəyyənləşdirilir.

Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi maliyyə hesabatlılığı məqsədləri üçün istifadə olunan aktivlərin və öhdəliklərin qalıq dəyərləri ilə vergiqoyma məqsədləri üçün istifadə olunan məbləğləri arasında olan müvəqqəti fərqlər üzrə hesablanır. Təxirə salınmış vergi nə uçot, nə də vergilərə cəlb edilən mənfəətə və ya zərəərə təsir göstərməyən əməliyyatda aktiv və ya öhdəliklərin ilkin tanınması üzrə müvəqqəti fərqlər üçün uçota alınır.

Təxirə salınmış verginin müəyyənləşdirilməsi hesabat dövrünün sonuna Cəmiyyətin öz aktiv və öhdəliklərinin qalıq dəyərini bərpa etməyi gözlədiyi formaya əsaslanan vergi nəticələrini əks etdirir.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri, hesabat tarixinə qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonunda qüvvəyə minmiş qanunlara uyğun olaraq, müvəqqəti fərqlərə onlar ləğv ediləcəyi zaman tətbiq ediləcək gözlənilən vergi dərəcələri əsasında müəyyən olunur.

Müvəqqəti fərqlərin, istifadə edilməmiş vergi itkilərinin və kreditlərin əvəzini ödəyə biləcək gələcək vergi tutula bilən gəlirlərin mövcud olacağı ehtimal olunduqda, təxirə salınmış vergi aktivləri uçota alınır. Əlaqədar vergi gəlirlərinin reallaşdırılması ehtimal olunmadıqda, təxirə salınmış vergi aktivləri azaldılır.

Nizamnamə kapitalı

Nizamnamə kapitalı bütün iştirakçılar tərəfindən qoyulmuş kapitalın məbləğidir. Səhmlərin ümumi sayı Cəmiyyətin nizamnamə kapitalında iştirakçılar arasında mütənasib bölgüdür. Cəmiyyət Təsisçilərin Ümumi Yığıncağının təsdiqi ilə nizamnamə kapitalını artırma və ya azalda bilər.

Dividendlər

Cəmiyyətin dividendləri elan edib ödəmək imkanları Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində müəyyən edilmiş qaydada tənzimlənir.

Adi səhmlərə aid olan dividendlər elan edildiyi müddətdə bölüşdürülməmiş mənfəətdə əks olunur.

Effektiv faiz dərəcəsi

Faiz gəlirləri və xərcləri effektiv faiz üsulundan istifadə etməklə mənfəət və zərərdə tanınır. “Effektiv faiz dərəcəsi” maliyyə alətinin gözlənilən istifadə müddəti boyu gələcək ödənişləri və gəlirləri dəqiq olaraq:

- maliyyə aktivinin qalıq dəyəri; və ya
- maliyyə öhdəliyinin amortizasiya edilmiş dəyərində diskontlaşdırılan dərəcədir.

Alınmış və yaradılmış kredit üzrə dəyərsizləşmiş aktivlər istisna olmaqla, digər maliyyə alətləri üçün effektiv faiz dərəcəsinə hesablayarkən Cəmiyyət gələcək pul vəsaitlərini, maliyyə alətlərinin bütün müqavilə şərtlərini nəzərə almaqla, kredit zərərlərini nəzərə almadan qiymətləndirir. Alınmış və ya yaranmış kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üçün kredit üzrə uyğunlaşdırılmış effektiv faiz dərəcəsi, ehtimal olunan kredit zərərləri daxil, gözlənilən gələcək pul vəsaitləri nəzərə alınmaqla hesablanır.

Effektiv faiz dərəcəsinin hesablanması effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz tərkib hissəsi olan əməliyyat xərcləri və ödənilmiş və ya alınmış haqlar və ya bəndlər daxildir. Əməliyyat xərclərinə maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin alınmasına və ya verilməsinə bilavasitə tətbiq edilə bilən məxsusi xərclər daxildir.

Amortizasiya edilmiş dəyər və ümumi qalıq dəyəri

Maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin amortizasiya edilmiş dəyəri maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin ilkin tanınması zamanı əsas məbləğ üzrə ödəmələri çıxmaqla, ilkin məbləğ və ödəniş müddətinin sonundakı məbləğ arasında hər hansı fərqi effektiv faiz üsulu ilə xalis amortizasiyanı daxil etməklə və ya çıxmaqla və (maliyyə aktivləri üçün) hər hansı ehtimal olunan kredit zərəri ehtiyatına uyğunlaşdırmaqla hesablanan məbləğdir.

Amortizasiya dəyərində hesablanan “maliyyə aktivinin ümumi qalıq dəyəri” maliyyə aktivinin hər hansı ehtimal olunan kredit zərəri ehtiyatına uyğunlaşdırılmazdan əvvəl amortizasiya edilmiş dəyəridir.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Faiz gəlirləri və faiz xərclərinin hesablanması

Maliyyə aktivi və ya maliyyə öhdəliyinin effektiv faiz dərəcəsi maliyyə aktivi və ya maliyyə öhdəliyinin ilkin tanınması zamanı hesablanır. Faiz gəlirləri və ya xərclərinin hesablanması zamanı effektiv faiz dərəcəsi aktivin (aktiv kredit üzrə dəyərsizləşmədikdə) ümumi qalıq dəyərində və ya öhdəliyin amortizasiya edilmiş dəyərində tətbiq edilir.

İlkin tanınmadan sonra kredit üzrə dəyərsizləşən maliyyə aktivlərinin faiz gəlirləri isə effektiv faiz dərəcəsinə maliyyə aktivinin amortizasiya edilmiş dəyərində tətbiq etməklə hesablanır. Aktiv artıq kredit üzrə dəyərli olduqda faiz gəlirləri yenə ümumi qalıq dəyərində hesablanır.

İlkin tanınma zamanı kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üçün faiz gəliri aktivin amortizasiya edilmiş dəyərində kredit üzrə düzəliş edilmiş effektiv faiz üsulunu tətbiq etməklə hesablanır. Faiz gəlirinin hesablanması hətta aktivin kredit riski azaldıqda belə yenidən ümumi qalıq dəyəri əsasında hesablanmır.

Maliyyə aktivlərinin nə zaman kredit üzrə dəyərsizləşdiyi haqqında məlumat üçün 3 saylı Qeydə baxın.

Təqdimat

Məcmu gəlir haqqında hesabatda təqdim olunan effektiv faiz üsulu ilə hesablanan faiz gəlirlərinə amortizasiya edilmiş dəyərdə hesablanan maliyyə aktivləri üzrə faizlər daxildir.

Məcmu gəlir haqqında hesabatda təqdim olunan faiz xərclərinə amortizasiya edilmiş dəyərdə hesablanan maliyyə öhdəlikləri daxildir.

Xarici valyutanın çevrilməsi

Monetar aktivlər və öhdəliklər ARMB-nin müvafiq hesabat dövrünün sonuna qüvvədə olan rəsmi valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq Cəmiyyətin hər bir müəssisəsinin funksional valyutasına çevrilir. Bu cür əməliyyatlar üzrə hesablaşmaların həyata keçirilməsi və monetar aktiv və öhdəliklərin ARMB-nin ilin sonuna müəyyən etdiyi rəsmi məzənnə ilə Cəmiyyətin hər bir müəssisəsinin funksional valyutasına çevrilməsi nəticəsində yaranan gəlir və zərər mənfəət və ya zərərdə (xarici valyuta mövqeyinin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə zərər çıxılmaqla gəlir kimi) tanınır. İlin sonuna qüvvədə olan məzənnə ilə çevrilmə ilkin dəyərlə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələrə tətbiq edilmir. Xarici valyutada olan və ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr, o cümlədən pay alətləri ədalətli dəyərin müəyyən edildiyi tarixə qüvvədə olan məzənnələrdən istifadə etməklə təqdimat valyutasına çevrilir.

Məzənnə dəyişikliklərinin xarici valyutada olan və ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələrə təsiri ədalətli dəyərin dəyişməsindən yaranan gəlir və ya zərərin bir hissəsi kimi əks etdirilir.

İl sonunda xarici valyuta qalıqlarının çevrilməsində Cəmiyyət tərəfindən istifadə olunan rəsmi valyuta məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
AZN/1 ABŞ dolları	1.7000	1.7000
AZN/1 Avro	1.9265	2.0890

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Yenidən təsnifləşdirmələr və yenidən qiymətləndirmələr

31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatmış il ərzində Cəmiyyətin rəhbərliyi 31 dekabr 2021-ci ildə başa çatmış ilin cari ilin təqdimatı kimi təqdim edilməsinə uyğunlaşmaq üçün 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatlarında müəyyən yenidən təsnifləşdirmələr və yenidən qiymətləndirmələr etmişdir.

4. UÇOT SİYASƏTİNİN TƏTBİQİ ZAMANI ƏHƏMİYYƏTLİ EHTİMALLAR VƏ MÜLAHİZƏLƏR

Cəmiyyət maliyyə hesabatlarında tanınan məbləğlərə və aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyərində təsir göstərən ehtimallar və mülahizələr irəli sürür. Həmin ehtimallar və mülahizələr müntəzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsasən təhlil edilir. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı rəhbərlik həmçinin peşəkar mülahizələr və ehtimallar irəli sürür. Maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyərində əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb olan ehtimallara aşağıdakılar daxildir:

EOKZ ehtiyatının ölçülməsi. EOKZ-un ölçülməsi metodologiyasının, modelin və giriş məlumatlarının müəyyən edilməsini özündə birləşdirən mühüm bir təxmindir. Aşağıdakı komponentlərin kredit zərəri ehtiyat üzrə əhəmiyyətli təsiri vardır: defoltun müəyyən edilməsi, KRƏA, defolt ehtimalı (“DE”), Defolt vəziyyətində riskə məruz qalma (“DVRMQ”), və defolt zamanı yaranan zərər (“DZYZ”), eləcə də makroiqtisadi ssenarilər modelləri. Cəmiyyət müntəzəm olaraq ehtimal olunan kredit zərəri və faktiki zərər arasındakı fərqlərin azaldılması üçün model və giriş məlumatlarını yoxlayır və nəzərdən keçirir.

Maliyyə aktivlərinin dəyişdirilməsi. Maliyyə aktivləri üzrə müqavilə şərtlərində dəyişikliklər baş verdikdə (məsələn şərtlər yenidən razılaşdırıldıqda), Cəmiyyətin rəhbərliyi ilk olaraq dəyişikliyin əhəmiyyətliliyinə, ilkin tanınmış maliyyə aktivinə xitam verilməsi və ədalətli dəyerdə yeni maliyyə aktivinin tanınması zərurətinə nəzər yetirir. Bu dəyərləndirmə əsasən müvafiq mühasibat siyasətində təsvir edilmiş keyfiyyət parametrlərinə əsaslanır və kifayət qədər mülahizələrdən istifadə olunmasını tələb edir. Xüsusən də Cəmiyyətin rəhbərliyi kredit dəyərsizləşməsinə məruz qalmış və şərtləri yenidən razılaşdırılmış maliyyə aktivinin tanınmasının dayandırılması və ilkin tanınma zamanı kredit itkisinə məruz qalmış yeni alətin tanınmasına zərurətin olması məsələsində mülahizələrdən istifadə edir. Tanınmaya xitam verilməsi üzrə dəyərləndirmə zamanı müqavilə şərtlərinə edilən dəyişikliklərin kredit aləti üzrə gözlənilən (məhz müqavilə üzrə deyil gözlənilən) nağd pul vəsaitlərin hərəkətinə edilən təsir üzrə risk və mükafatlar nəzərə alınır. Cəmiyyətin rəhbərliyi hesab edir ki, belə kreditlərin şərtlərinin yenidən razılaşdırılması nəticəsində risk və mükafatlar dəyişməmiş, buna görə də bütün belə kreditlər üzrə kredit alətinin tanınmasına xitam verilməmiş və kredit dəyərsizləşməsi üzrə aid olduğu mərhələdən digərinə köçürülməmişdir.

Əmlak və avadanlıqların faydalı istifadə müddəti. Cəmiyyət, binalar və avadanlıqların qalan faydalı ömürlərini hər maliyyə ilinin sonunda qiymətləndirir. Gözləmələr əvvəlki təxminlərdən fərqlənsə, dəyişikliklər “Mühasibat uçotu siyasəti, uçot təxminlərində dəyişikliklər və xətalər” adlı 8 sayılı MUBS-ə uyğun olaraq uçot qiymətləndirməsində dəyişiklik hesab olunur. Bu təxminlər binalar və avadanlıqların qalıq dəyəri və mənfəət və ya zərərdə tanınmış amortizasiya məbləğinə əhəmiyyətli təsir göstərə bilər.

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatların ilkin uçotu. Cəmiyyət adi fəaliyyəti gedişində əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aparır. 9 sayılı MHBS-yə uyğun olaraq maliyyə alətləri ilkin olaraq ədalətli dəyerdə uçota alınmalıdır. Lakin həmin əməliyyatların bazar və ya qeyri-bazar faiz dərəcələrində həyata keçirilməsini müəyyən etmək məqsədilə bu cür əməliyyatlar üçün aktiv bazar mövcud olmadıqda peşəkar mülahizələrdən istifadə etmək lazım gəlir. Mülahizələrin irəli sürülməsinin əsasını əlaqəli olmayan tərəflərlə analoji əməliyyatların qiymətinin müəyyən edilməsi və effektiv faiz dərəcəsinin təhlili təşkil edir.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

5. YENİ VƏ YA YENİDƏN İŞLƏNMİŞ STANDARTLARIN VƏ ONLARA DAİR ŞƏRHLƏRİN TƏTBİQİ

Cari ildə Cəmiyyət Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (MUBSS) və MUBSS-un Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhəri Komitəsi (BMHŞK) tərəfindən qəbul edilmiş, Cəmiyyətin fəaliyyəti üçün münasib olan və 31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatmış il üzrə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənmiş standartları və onlara dair şərhəri qəbul etmişdir.

Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSS), Banklararası təklif olunan faiz həddi (“IBOR”) üzrə aparılan islahatların maliyyə hesabatlılığı üzrə yarana biləcək potensial təsirinə cavab olaraq, **“Baza Faiz Dərəcəsi İslahatı”nı (9 sayılı MHBS, 39 sayılı BMUS və 7 sayılı MHBS-yə edilmiş Düzəlişləri)** dərc etmişdir. İslahatlar hedcinq edilmiş maddənin və ya hedcinq alətinin göstəricilərinə əsaslanan pul axınlarının vaxtı və/və ya məbləği ilə bağlı qeyri-müəyyənliyə səbəb olarsa, hedcinq əlaqəsi təsirə məruz qalır. Bu düzəlişlərin heç bir faiz dərəcəsi hedcinq əlaqəsi olmadığı üçün Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarına təsiri yoxdur.

3 sayılı MHBS Müəssisələrin Birləşməsi. “Müəssisə” tərifinə edilən Düzəliş – Düzəlişlər şirkətlərə əldə edilmiş aktivlərin müəssisə və ya aktivlər qrupu olduğunu müəyyənləşdirməyə kömək edəcək.

Edilmiş düzəliş biznes xidmətlərinin nəticələrinin müştəriləri məhsul və xidmətlər ilə təmin etmək olduğunu vurğulayır. Halbuki əvvəlki anlayışa əsasən, biznes anlayışı dividend şəklində, daha aşağı xərclərə və ya investirlərə və digərlərinə iqtisadi mənfəət təmin etmək məqsədi daşıyırdı.

Alınan aktivin müəssisə və ya aktivlər qrupu olduğunu fərqləndirmək vacibdir, çünki, alıcı qudvili yalnız biznes alarkən tanıyır. Dəyişikliklərə əsasən, “biznes”in yeni tərfi müştərilərə məhsul və ya xidmətlərin göstərilməsi, investisiya gəlirinin yaranması (məsələn, dividendlər və faizlər) və ya adi fəaliyyətdən digər gəlirlər yaranmasının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

“Əhəmiyyətlilik” anlayışının yeni tərfi – MUBSS şirkətlərin əhəmiyyətliliklə bağlı qərarları daha asan verməsi üçün əhəmiyyətlilik prinsipinə düzəlişlər dərc etmişdir. Yeni dəyişikliklər 1 sayılı BMUS *“Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı”* və 8 sayılı BMUS *“Mühasibat Uçotu Qaydaları, Uçot Ehtimallarındakı Dəyişikliklər və Xətalər”*a şamil edilir.

Dəyişikliklər əhəmiyyətliliyin tərfini və bu günə qədər MHBS-in digər standartlarında göstərilmiş olan əhəmiyyətlilik prinsiplərinin tətbiqi ilə bağlı təlimatları da hesabat hazırlayanlar üçün aydınlaşdırır. Yeni tərifə əsasən, məlumat o zaman əhəmiyyətli sayılır ki, onun gizlədilməsi, təhrif edilməsi və ya dəyişdirilməsinin maliyyə hesabatlarını ümumi məqsədlər üçün istifadə edən əsas tərəflərin qərarlarına təsir etməsi ehtimal edilir və bu məlumat hesabat hazırlayan konkret müəssisə üzrə maliyyə məlumatı xarakterinə malikdir.

15 may 2020-ci ildə BMUSS tərəfindən **“COVID-19 ilə əlaqəli İcarə Güzəştləri”nə (16 sayılı MHBS-yə edilmiş Düzəliş)** icarəçilərin COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştinin icarə modifikasiyası olub-olmadığının qiymətləndirilməsinə dair güzəşt ilə təmin edilməsi düzəlişi edilmişdir.

COVID-19 ilə əlaqəli İcarə Güzəştləri üzrə dəyişikliklər (16 sayılı MHBS-yə edilmiş düzəliş) 16 sayılı MHBS-yə aşağıdakı düzəlişləri etmişdir:

- icarəçilərin COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştinin icarə modifikasiyası olub-olmadığının qiymətləndirilməsinə dair güzəşt ilə təmin edilməsi;
- güzəşt tətbiq edən icarəçilərdən, COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştlərini icarə modifikasiyası olmadığı kimi hesaba vermələrini tələb etmək;
- güzəşt tətbiq edən icarəçilərdən bu faktı açıqlamalarını tələb etmək; və
- icarəçilərdən 8 sayılı BMUS-a uyğun olaraq güzəşt tədbirlərini retrospektiv şəkildə tətbiq etmələrini tələb etmək, lakin əvvəlki dövr rəqəmlərini yenidən təkrar etmələrini tələb etməmək.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Dəyişikliklər 1 iyun 2020-ci il tarixindən etibarən qüvvədədir. Erkən tətbiqinə icazə verilir. Bu standartın qəbul edilməsi maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir etməmişdir.

Əksi qeyd olunmadığı halda, yeni standartların Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməsi gözlənilmir.

6. DƏRC OLUNMUŞ, LAKİN HAZIRDA QƏBUL OLUNMAMIŞ STANDARTLAR VƏ ŞƏRHLƏR

Hazırkı maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi tarixində Cəmiyyət tərəfindən, qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərhərdən əlavə, aşağıda göstərilən standart və şərhələr dərc edilmiş, lakin qüvvəyə minməmişdir.

17 sayılı MHBS “Sığorta müqavilələri” 2017-ci ilin may ayında dərc olunmuşdur və 4 sayılı MHBS “Sığorta müqavilələri”ni əvəz edir. Yeni standart sığorta müqavilələrinin tanınması, ölçülməsi, təqdim edilməsi və açıqlanması prinsiplərini müəyyən edir. Müəssisə, buraxdığı təkrarsığorta müqavilələri də daxil olmaqla sığorta müqavilələrinə; əlində olan təkrarsığorta müqavilələrinə; imtiyazlı iştirak xüsusiyyətləri ilə buraxdığı investisiya müqavilələrinə; müəssisənin bağladığı sığorta müqavilələrinə 17 sayılı MHBS “Sığorta müqavilələri”ni tətbiq etməlidir.

17 sayılı MHBS, 1 yanvar 2023-cü il tarixində və ya ondan sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvədədir.

15 sayılı MHBS “Müştərilərlə Müqavilələrdən Əldə Edilən Gəlir” və 9 sayılı MHBS “Maliyyə Alətləri” standartları ilə birlikdə tətbiq olunduqda erkən tətbiqinə icazə verilir.

Öhdəliklərin təsnifatına aydınlıq gətirilməsi ilə bağlı 1 sayılı BMUS üzrə Düzəlişlər – 2020-ci il yanvar ayında BMUSŞ “Cari və Uzunmüddətli olmaqla, Öhdəliklərin Təsnifatını (1 sayılı BMUS üzrə Düzəlişlər)” dərc etmişdir. Düzəlişlər, öhdəliklərin 1 sayılı BMUS-a əsasən, hesabat tarixinə müqavilə razılaşmaları üzrə təsnifatına daha ümumi yanaşma təklif edir. Öhdəliklərin cari və uzunmüddətli olmaqla təsnifatı üzrə düzəlişlər (1 sayılı BMUS üzrə Düzəlişlər) aktiv, öhdəlik üzrə gəlirlərin və ya xərclərin tanınma müddətinə və ya məbləğinə, eləcə də bu anlayışlar üzrə müəssisənin təqdim etdiyi açıqlamalara deyil, yalnız öhdəliklərin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı təqdimatına təsir edir.

Düzəlişlər 1 yanvar 2023-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvədədir və retrospektiv şəkildə tətbiq olunmalıdır. Düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

Maliyyə Uçotunun Konseptual Əsaslarına İstinad – 3 sayılı MHBS-yə edilmiş Düzəliş - 2020-ci ilin may ayında BMUSŞ tərəfindən 3 sayılı MHBS “Müəssisələrin birləşməsi” standartına düzəliş dərc edilmişdir. Düzəliş 2018-ci ilin mart ayında dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlılığının Konseptual Əsaslarına istinad ilə birlikdə, bu düzəlişin tələblərini əhəmiyyətli dərəcədə dəyişmədən, 1989-cu ildə dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təqdimatın Əsaslarına edilən istinadın əvəz olunmasını nəzərdə tutur. Şura eyni zamanda, 37 sayılı BMUS və ya 21 sayılı BMHŞK “Təminatlar” çərçivəsində, ayrı olaraq yaranırsa, borclar və şərti öhdəliklər üçün yaranan potensial ‘2 gün’ mənfəət və ya zərərlərindən yayınmaq üçün 3 sayılı MHBS-nin tanınma prinsipinə istisna da əlavə etmişdir. Eyni zamanda, Şura Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təqdim Olunması Əsaslarına istinadın əvəz edilməsindən təsirlənməyəcək şərti aktivlər üçün 3 sayılı MHBS-nin mövcud təlimatına dair izahlar verməyi qərarlaşdırdı. Dəyişikliklər 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və perspektivli şəkildə tətbiq olunur.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Əmlak, Tikili və Avadanlıqlar: Nəzərdə tutulan İstifadədən əvvəl Daxilolmalar- 16 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər. 2020-ci ilin may ayında, BMUSS müəssisələrin əmlak, tikili və avadanlıqların dəyərindən, rəhbərliyin nəzərdə tutduğu qaydada fəaliyyət göstərə bilməsi üçün həmin aktivləri lazımı yerə və şəraitə çatdırarkən istehsal olunan aktivlərin satışından əldə olunan gəlirləri çıxmağı qadağan edən “Əmlak, Tikili və Avadanlıqlar – Nəzərdə tutulan İstifadədən əvvəl Daxilolmalar” düzəlişini dərc etmişdir. Bunun əvəzinə, müəssisə bu cür aktivlərin satışından əldə olunan gəlirləri və bu aktivlərin istehsal xərclərini mənfəət və zərər hesabında tanıyır. Dəyişiklik 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və müəssisənin düzəlişi ilk dəfə tətbiq etdiyi zaman təqdim olunan ən erkən dövrün başlanğıcında və ya ondan sonra istifadəyə verilən əmlak, tikili və avadanlıqlara retrospektiv şəkildə tətbiq edilmişdir.

Ağır Şərtlə Müqavilələr – Müqavilənin Yerinə Yetirilməsinə dair Xərclər – 37 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər. 2020-ci ilin may ayında, BMUSS, 37 sayılı BMUS-a müqavilənin ağır şərtlə və ya zərər yaradan olduğunu qiymətləndirərkən müəssisənin hansı xərcləri nəzərə alması barədə düzəlişlər etmişdir. Düzəlişlər “birbaşa əlaqəli xərc yanaşması”nı tətbiq edir. Mal və ya xidmətləri təmin etmək üçün birbaşa müqaviləyə aid olan xərclərə həm artan xərclər, həm də müqavilə fəaliyyətləri ilə birbaşa əlaqəli xərclərin bölüşdürülməsi daxildir. Ümumi və inzibati xərclər birbaşa müqavilə ilə əlaqəli deyil və müqavilə üzrə qarşı tərəf üçün açıq şəkildə ödənilməli olmadıqca istisna olunur. Düzəlişlər 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir.

1 sayılı MHBS “**Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlılığı Standartlarının İlk dəfə Tətbiqi**” – **ilk tətbiq edən törəmə olaraq.** BMUSS 2018-2020-ci il üzrə illik təkmilləşdirmələr çərçivəsində 1 sayılı MHBS-də “Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarının ilk dəfə qəbul edilməsi”ndə dəyişiklik etmişdir. Dəyişiklik ana müəssisənin MHBS-yə keçid tarixinə əsasən, ana müəssisə tərəfindən bildirilən məbləğlərdən istifadə etməklə, məcmu çevirmələr üzrə fərqlərini ölçmək üçün 1 sayılı MHBS-in D16 (a) bəndini tətbiq etməyi seçən bir törəmə müəssisəyə icazə verir. Bu düzəliş 1 sayılı MHBS-in D16 (a) bəndini tətbiq etməyi seçən bir asılı və ya birgə müəssisəyə də tətbiq edilir. Dəyişiklik 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir.

9 sayılı MHBS Maliyyə Alətləri - Maliyyə öhdəliklərinin silinməsi üzrə “10 faiz” dəyərində test üzrə iştirak haqqı. MHBS standartları prosesinə 2018-2020-ci illərdə illik təkmilləşdirmələrin bir hissəsi olaraq, BMUSS 9 sayılı MHBS-yə düzəliş etmişdir. Düzəliş bir müəssisənin yeni və ya dəyişdirilmiş maliyyə öhdəliyinin şərtlərinin ilkin maliyyə öhdəliyinin şərtlərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqli olub olmadığını qiymətləndirərkən əlavə etdiyi haqları aydınlaşdırır. Bu rüsumlara yalnız borcalan və ya borcverən tərəfindən başqasının adından ödədiyi və ya aldığı haqlar daxil olmaqla borcalanla borc verən arasında ödənilən və ya alınan ödənişlər daxildir. Müəssisə düzəlişi müəssisənin ilk dəfə tətbiq etdiyi illik hesabat dövrünün əvvəlində və ya ondan sonra dəyişdirilmiş və ya mübadilə edilmiş maliyyə öhdəliklərinə tətbiq edir. Düzəliş 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir. Cəmiyyət müəssisənin bu düzəlişin ilk tətbiq olunduğu illik hesabat dövrünün əvvəlində və ya ondan sonra dəyişdirilən və ya mübadilə edilən maliyyə öhdəliklərinə düzəlişləri tətbiq edəcəkdir.

“41 sayılı BMUS Kənd Təsərrüfatı” – Ədalətli dəyər ölçmələrində vergi. MHBS standartları prosesinə 2018-2020-ci illərdə illik təkmilləşdirmələrin bir hissəsi olaraq, BMUSS 41 sayılı BMUS Kənd Təsərrüfatı Standartına dəyişiklik etmişdir. Dəyişiklik 41 sayılı BMUS-un 22-ci bəndində müəssisələrin, 41 sayılı BMUS çərçivəsində aktivlərin ədalətli dəyərini ölçərkən vergitutma üçün pul axınlarını istisna etməsi tələbini aradan qaldırır. Müəssisə düzəlişləri 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan ilk illik hesabat dövrünün başlanğıcında və ya bu tarixdən sonra ədalətli dəyər ölçmələrinə perspektivli şəkildə tətbiq edir. Düzəlişin erkən tətbiqinə icazə verilir. Dəyişikliklərin Cəmiyyətə maddi təsir göstərəcəyi gözlənilir.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

10 sayılı MHBS “Konsolidə Edilmiş Maliyyə Hesabatları” və 28 sayılı BMUS (düzəlişlər): “İnvestor və onun Asılı və ya Birgə Müəssisəsi arasında Aktivlərin Satışı və ya Ötürülməsi”–10 sayılı MHBS və 28 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər investor, onun asılı müəssisəsi və birgə müəssisə arasında aktivlərin satışı və ya ötürülməsi üzrə vəziyyəti ehtiva edir. Düzəlişlər xüsusi olaraq kapital metodu ilə konsolidasiya edilən əlaqəli və birgə müəssisələrlə biznes əməliyyatları aparmayan törəmə müəssisə üzərində nəzarətin itirilməsi ilə bağlı olan gəlir və zərərlərin, ana müəssisənin mənfəət və zərər hesabatında əlaqəsi olmayan investorun həmin əlaqəli və ya birgə müəssisədə olan payına düşən hissəyə müdaxilə etməmək şərti ilə tanınmasını tələb edir. Eynilə, istənilən keçmiş törəmə müəssisədə (kapital metodu ilə konsolidasiya edilən assosiasiya və birgə müəssisəyə çevrildikdə) saxlanılan investisiyanın ədalətli dəyərlə yenidən ölçülməsindən irəli gələn gəlir və ya zərər yalnız əlaqəsi olmayan investorların yeni assosiasiya və ya birgə müəssisədəki payları müqabilində tanınır. Düzəlişlərin qüvvəyə minmə tarixi hələ ki, MUBSS tərəfindən müəyyən edilməmişdir; lakin düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

Başqa bir açıqlama verilmədiyi təqdirdə, yeni standartların Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərəcəyi gözlənilir.

7. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

Tərəflər o zaman əlaqəli hesab olunur ki, onlar eyni qrupun nəzarəti altında olsun və ya onlardan biri digərinə nəzarət edə bilsin və yaxud maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti ilə bağlı qərar qəbul edərkən digər tərəfə əhəmiyyətli təsir göstərə bilsin. Əlaqəli tərəflər arasındakı münasibətləri nəzərə alarkən həmin münasibətlərin hüquqi formasına deyil, iqtisadi məzmununa diqqət yetirilir.

31 dekabr 2021-ci və 31 dekabr 2020-ci il tarixlərinə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə qalıqlar aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2021-ci il		31 dekabr 2020-ci il	
	Əlaqəli tərəflərdə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bəndlər üzrə məbləğlər	Əlaqəli tərəflərdə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bəndlər üzrə məbləğlər
Buraxılmış borc qiymətli kağızlar	156,000	3,000,000	640,000	1,400,000
Səhmdara olan borc öhdəliyi	631,000	631,000	-	-

31 dekabr 2021-ci və 31 dekabr 2020-ci il tarixlərində bitən illər üzrə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlardan yaranan gəlir və xərclər aşağıda göstərilir:

	31 dekabr 2021-ci il		31 dekabr 2020-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan məbləğ	Maliyyə hesabatlarında bəndlər üzrə məbləğlər	Əlaqəli tərəflərlə olan məbləğ	Maliyyə hesabatlarında bəndlər üzrə məbləğlər
Faiz xərcləri	85,676	296,671	82,661	336,980
Əmək haqqı və mükafatlar	105,474	197,796	105,585	164,657

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

8. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
Nəğd pul	250	32,888
Banklarda olan vəsaitlər	795,271	6,037
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	795,521	38,925

31 dekabr 2021-ci il və 31 dekabr 2020-ci il tarixinə banklarda olan vəsaitlərin reyting təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
B+	30,417	2,804
B-	25,586	1,639
Qiymətləndirilməmiş	739,268	1,594
Cəmi banklarda olan vəsaitlər	795,271	6,037

9. SATIŞ ÜÇÜN SAXLANILAN AKTİVLƏR

	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
İlin əvvəlinə qalıq	163,712	-
Əlavələr	150,500	163,712
Satış	(73,739)	-
İlin sonuna qalıq	240,473	163,712

31 dekabr 2021 və 31 dekabr 2020-ci illər ərzində müvafiq olaraq balansə alınmış 150,500 AZN və 163,712 AZN məbləğində olan daşınmaz əmlakdan ibarət girovlar satış üçün saxlanılan aktivlərə daxil edilmişdir. 2021-ci il ərzində 73,739 AZN məbləğində satış olmuşdur.

Rəhbərlik balansə alınmış girovları bir il ərzində satmağı planlaşdırır.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

10. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR VƏ AVANSLAR

	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
İstehlak kreditləri	68,039	436,674
Təmir tikinti kreditləri	4,443,551	2,703,605
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	4,511,590	3,140,279
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(676,277)	(356,248)
Xalis müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	3,835,313	2,784,031

Cəmiyyət kreditləri aşağıdakı limitlər üzrə təsnifləşdirir:

- 10,000 AZN-dək – kiçik həcmli kreditlər;
- 10,000 AZN-dən yuxarı – böyük həcmli kreditlər.

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2021-ci və 31 dekabr 2020-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş kredit qalıqlarının ölçüləri üzrə təhlili göstərilmişdir:

	31 dekabr 2021-ci il		31 dekabr 2020-ci il	
	Kredit məbləği	Hesablanmış kredit ehtiyatı	Kredit məbləği	Hesablanmış kredit ehtiyatı
Kiçik həcmli	746,945	(135,854)	328,675	(93,526)
Böyük həcmli	3,764,645	(540,423)	2,811,604	(262,722)
Cəmi	4,511,590	(676,277)	3,140,279	(356,248)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2021-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlərin kredit keyfiyyəti haqqında məlumat təqdim olunmuşdur.

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
Cari	2,850,633	-	-	2,850,633
30 gündən az	-	-	-	-
30 gündən 90 günədək	-	76,677	-	76,677
90 gündən 180 günədək	-	-	250,430	250,430
180 gündən 360 günədək	-	-	595,181	595,181
360 gündən artıq	-	-	738,669	738,669
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	2,850,633	76,677	1,584,280	4,511,590
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(253,402)	(30,729)	(392,146)	(676,277)
Xalis müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	2,597,231	45,948	1,192,134	3,835,313

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlərin kredit keyfiyyəti haqqında məlumat təqdim olunmuşdur.

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
Cari	1,546,073	-	-	1,546,073
30 gündən az	211,541	-	-	211,541
30 gündən 90 günədək	-	365,710	-	365,710
90 gündən 180 günədək	-	-	130,247	130,247
180 gündən 360 günədək	-	-	614,544	614,544
360 gündən artıq	-	-	272,164	272,164
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	1,757,614	365,710	1,016,955	3,140,279
Çıxılın: ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(20,019)	(56,414)	(279,815)	(356,248)
Xalis müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	1,737,595	309,296	737,140	2,784,031

Aşağıdakı cədvəldə 2021-ci il üçün verilmiş kreditlərin ilin əvvəlinə və sonuna olan qalıqları arasında olan uzlaşmalar göstərilmişdir:

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2021-ci il	1,757,565	365,760	1,016,954	3,140,279
1-ci Mərhələyə keçid	17,515	(17,515)	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	(396,320)	(282,930)	679,250	-
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	2,341,647	76,677	257,529	2,675,853
Mövcud kreditlərin azalması	(214,577)	-	(25,656)	(240,233)
Digər hərəkətlər	(655,197)	(65,315)	(343,797)	(1,064,309)
31 dekabr 2021-ci il	2,850,633	76,677	1,584,280	4,511,590

Aşağıdakı cədvəldə 2021-ci il üçün verilmiş kreditlər üzrə zərər ehtiyatının ilin əvvəlinə və sonuna olan qalıqları arasında olan uzlaşmalar göstərilmişdir:

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2021-ci il	(20,019)	(56,414)	(279,815)	(356,248)
1-ci Mərhələyə keçid	(3,500)	825	2,675	-
2-ci Mərhələyə keçid	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	86,499	(86,499)	-
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	(236,168)	(30,729)	(46,395)	(313,292)
Mövcud ehtiyatların azalması	(66,016)	-	(41,734)	(107,750)
Digər hərəkətlər	72,301	(30,910)	59,622	101,013
31 dekabr 2021-ci il	(253,402)	(30,729)	(392,146)	(676,277)

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Aşağıdakı cədvəldə 2020-ci il üçün verilmiş kreditlərin ilin əvvəlinə və sonuna olan qalıqları arasında olan uzlaşmalar göstərilmişdir:

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2020-ci il	2,255,089	94,459	435,423	2,784,971
1-ci Mərhələyə keçid	16,736	-	(16,736)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(166,741)	191,939	(25,198)	-
3-cü Mərhələyə keçid	(511,564)	-	511,564	-
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	931,839	173,771	164,647	1,270,257
Mövcud kreditlərin azalması	(233,651)	-	-	(233,651)
Digər hərəkətlər	(534,143)	(94,409)	(52,746)	(681,298)
31 dekabr 2020-ci il	1,757,565	365,760	1,016,954	3,140,279

Aşağıdakı cədvəldə 2020-ci il üçün verilmiş kreditlər üzrə zərər ehtiyatının ilin əvvəlinə və sonuna olan qalıqları arasında olan uzlaşmalar göstərilmişdir:

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2020-ci il	-	(10,932)	(188,480)	(199,412)
1-ci Mərhələyə keçid	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	15,433	(16,718)	1,285	-
3-cü Mərhələyə keçid	104,058	-	(104,058)	-
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	(12,872)	(39,696)	(17,155)	(69,723)
Mövcud ehtiyatların azalması	-	-	(19,270)	(19,270)
Digər hərəkətlər	(126,638)	10,932	47,863	(67,843)
31 dekabr 2020-ci il	(20,019)	(56,414)	(279,815)	(356,248)

11. TƏXİRƏ SALINMIŞ VERGİ AKTİVİ

Cəmiyyət vergiləri Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə əsasən hazırlanmış vergi hesabatlarına və qeydlərinə əsasən hesablayır və bu hesablamalar Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarından fərqlənə bilər.

Cəmiyyət bəzi xərclərin vergi mənfəətindən azaldılmamasına və bəzi gəlirlərin vergidən azad olunmasına görə bəzi daimi vergi fərqləri yaradır.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatlarında göstərilən aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyəri ilə onların vergi hesabatındakı qalıq dəyərləri arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirini əks etdirir. 31 dekabr 2021-ci və 2020-ci il tarixlərinə müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınmasındakı fərqlərdən yaranmışdır.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

31 dekabr 2021-ci il və 2020-ci il tarixlərinə vergi bazasını artıran və azaldan müvəqqəti fərqlər aşağıdakılardır:

	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,112	1,112
Əsas vəsaitlər	26,352	779
Digər öhdəliklər	-	2,500
Qeyri-maddi aktivlər	150	150
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	222,274	-
Ümumi vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:	249,888	4,541
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	-	(86,123)
Ümumi vergi bazasını artıran müvəqqəti fərqlər:	-	(86,123)
Xalis vergi tutulan müvəqqəti fərqlər:	249,888	(81,582)
20% yerli vergi dərəcəsi ilə hesablanan təxirə salınmış vergi aktivli/(öhdəliyi)	49,978	(16,316)
Təxirə salınmış vergi aktivli/(öhdəliyi)	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
İlin əvvəlinə	(16,316)	856
Dövr ərzində dəyişikliklər	66,294	(17,172)
İlin sonuna	49,978	(16,316)

Maliyyə mənfəəti ilə mənfəət vergisi xərci arasında əlaqə 31 dekabr 2021-ci və 31 dekabr 2020-ci il tarixlərində aşağıdakı kimi izah edilir:

	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
Mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəət	53,324	223,745
Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş 20% vergi dərəcəsi ilə	(10,665)	(44,748)
Mənfəət vergisi xərci	(10,665)	(44,748)

Mənfəət vergisi xərci aşağıdakı komponentlərdən ibarətdir:

	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
Cari mənfəət vergisi xərci	(76,959)	(27,576)
Təxirə salınmış vergi gəliri/(xərci)	66,294	(17,172)
Mənfəət vergisi xərci	(10,665)	(44,748)

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

12. ƏSAS VƏSAİTLƏR VƏ QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

	Mebel və ofis ləvazimatları	Ofis və kompüter avadanlığı	Nəqliyyat vasitələri	Cəmi əsas vəsaitlər	Qeyri- maddi aktivlər	Cəmi
İlkin dəyər						
1 yanvar 2020-ci il	8,660	-	100,400	109,060	40,000	149,060
Əlavələr	-	1,920	-	1,920	-	1,920
31 dekabr 2020-ci il	8,660	1,920	100,400	110,980	40,000	150,980
Əlavələr	9,906	1,850	70,000	81,756	-	81,756
31 dekabr 2021-ci il	18,566	3,770	170,400	192,736	40,000	232,736
Yığılmış köhnəlmə və amortizasiya						
1 yanvar 2020-ci il	(2,350)	-	(8,367)	(10,717)	(4,467)	(15,184)
İl üzrə köhnəlmə və amortizasiya	(1,578)	(125)	(23,008)	(24,711)	(3,553)	(28,264)
31 dekabr 2020-ci il	(3,928)	(125)	(31,375)	(35,428)	(8,020)	(43,448)
İl üzrə köhnəlmə və amortizasiya	(1,096)	(374)	(28,534)	(30,004)	(3,213)	(33,217)
31 dekabr 2021-ci il	(5,024)	(499)	(59,909)	(65,432)	(11,233)	(76,665)
Xalis qalıq dəyəri						
31 dekabr 2021-ci il	13,542	3,271	110,491	127,304	28,767	156,071
31 dekabr 2020-ci il	4,732	1,795	69,025	75,552	31,980	107,532

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

13. DİGƏR AKTİVLƏR

Digər aktivlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
Balansa alınmış girovlar üçün avans ödənişləri	34,837	7,899
Lisenziası ləğv olunmuş banklardan debitor borcları	1,113	1,113
Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	(1,113)	(1,113)
Cəmi digər aktivlər	34,837	7,899

14. MÜDDƏTLİ BÖRC ÖHDƏLİKLƏRİ

	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
Rezident banklar və digər təşkilatlardan borc götürülmüş vəsaitlər:		
“Paşa Bank” ASC	51,488	635,044
“Hermes Finance” QSC	195	44,678
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı	4,470	5,960
Hesablanmış ödəniləcək faizlər	552	1,691
Cəmi müddətli borc öhdəlikləri	56,705	687,373

Cəmiyyət “Paşa Bank” ASC ilə 20 avqust 2018-ci il tarixində 150,000 AZN məbləğində illik 14 % dərəcəsi ilə 24 ay müddətinə kredit müqaviləsi imzalanmışdır. 27 iyul 2020-ci il tarixli razılaşmaya əsasən kreditin bitmə tarixi 22 fevral 2021-ci il tarixinə kimi uzadılmışdır. Cəmiyyət 2021-ci il ərzində bütün borcunu ödəmiş və 31 dekabr 2021-ci il tarixinə bu kredit üzrə qalıq borcu qalmamışdır (2020: 10,750 AZN).

Cəmiyyət “Paşa Bank” ASC ilə 28 fevral 2019-cu il tarixində 250,000 AZN məbləğində illik 16% faiz dərəcəsi ilə 24 ay müddətinə kredit müqaviləsi imzalamışdır. 27 iyul 2020-ci il tarixli razılaşmaya əsasən kreditin bitmə tarixi 27 avqust 2021-ci il tarixinə kimi uzadılmışdır. Cəmiyyət 2021-ci il ərzində bütün borcunu ödəmiş və 31 dekabr 2021-ci il tarixinə bu kredit üzrə qalıq borcu qalmamışdır (2020: 80,307 AZN).

Cəmiyyət “Paşa Bank” ASC ilə 22 iyul 2019-cu il tarixində 300,000 AZN məbləğində illik 14% faiz dərəcəsi ilə 12 ay müddətinə kredit müqaviləsi imzalamışdır. 22 iyul 2020-ci il tarixli razılaşmaya əsasən kreditin bitmə tarixi 22 aprel 2021-ci il tarixinə kimi uzadılmışdır. Cəmiyyət 2021-ci il ərzində bütün borcunu ödəmiş və 31 dekabr 2021-ci il tarixinə bu kredit üzrə qalıq borcu qalmamışdır (2020: 73,726 AZN).

Cəmiyyət “Paşa Bank” ASC ilə 30 sentyabr 2019-cu il tarixində 200,000 AZN məbləğində illik 14% faiz dərəcəsi ilə 24 ay müddətinə kredit müqaviləsi imzalamışdır. 27 iyul 2020-ci il tarixli razılaşmaya əsasən kreditin bitmə tarixi 30 mart 2022-ci il tarixinə kimi uzadılmışdır. Cəmiyyətin 31 dekabr 2021-ci il tarixinə əsas məbləğ üzrə qalıq borcu 20,364 AZN təşkil edir (2020: 124,797 AZN).

Cəmiyyət “Paşa Bank” ASC ilə 25 dekabr 2019-cu il tarixində 150,000 AZN məbləğində illik 14% faiz dərəcəsi ilə 24 ay müddətinə kredit müqaviləsi imzalamışdır. 27 iyul 2020-ci il tarixli razılaşmaya əsasən kreditin bitmə tarixi 27 iyun 2022-ci il tarixinə kimi uzadılmışdır. Cəmiyyətin 31 dekabr 2021-ci il tarixinə əsas məbləğ üzrə qalıq borcu 31,124 AZN təşkil edir (2020: 111,464 AZN).

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Cəmiyyət “Paşa Bank” ASC ilə 6 mart 2020-ci il tarixində 400,000 AZN məbləğində illik 13% faiz dərəcəsi ilə 24 ay müddətinə kredit müqaviləsi imzalamışdır. Cəmiyyət 2021-ci il ərzində bütün borcunu ödəmiş və 31 dekabr 2021-ci il tarixinə bu kredit üzrə qalıq borcu qalmamışdır (2020: 234,000 AZN).

Cəmiyyət 21 avqust 2019-cu il tarixində “Hermes Finance” QSC ilə 100,400 AZN dəyərində illik 18% dərəcəsi ilə 36 ay müddətinə borc müqaviləsi imzalamışdır. Cəmiyyətin 31 dekabr 2021-ci il tarixinə əsas məbləğ üzrə qalıq borcu 195 AZN təşkil edir (2020: 44,678 AZN).

Cəmiyyət 18 noyabr 2019-cu il tarixində “Azərbaycan Respublikasında fiziki şəxslərin problemli kreditlərinin həlli ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin fərmanına uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankından 12,481 AZN məbləğində 5 il müddətinə dövlət zəmanətli tranşla kredit almışdır. Cəmiyyətin 31 dekabr 2021-ci il tarixinə əsas məbləğ üzrə qalıq borcu 4,470 AZN təşkil edir (2020: 5,960 AZN).

Borc öhdəliklərinin ilin əvvəlinə və ilin sonuna olan məbləğlərinin maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə yaranan müvafiq nağd və nağdsız dəyişikliklərlə üzləşdirilməsi aşağıda göstərilmişdir:

1 yanvar 2020-ci il	853,045
Yeni alınan kreditlər	400,000
Ödənilmiş əsas məbləğ	(565,733)
Ödənilmiş faiz məbləği	(120,618)
Faiz xərci	120,679
31 dekabr 2020-ci il	687,373
1 yanvar 2021-ci il	687,373
Ödənilmiş əsas məbləğ	(629,528)
Ödənilmiş faiz məbləği	(37,715)
Faiz xərci	36,575
31 dekabr 2021-ci il	56,705

15. SƏHMDARA OLAN BÖRC ÖHDƏLİYİ

Cəmiyyət 2021-ci il ərzində səhmdarlardan 1,531,000 AZN faizsiz borc almış və 900,000 AZN hissəsini geri qaytarmışdır. Cəmiyyətin 31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalıq borcu 631,000 AZN təşkil edir.

16. BURAXILMIŞ BÖRC QİYMƏTLİ KAĞIZLARI

	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Reyestrində qeydiyyatda alınmış istiqrazlar	3,000,000	1,400,000
Cəmi buraxılmış borc qiymətli kağızları	3,000,000	1,400,000

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Buraxılmış borc qiymətli kağızları Azərbaycan Respublikasının Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsində qeydiyyatda alınmışdır.

31 dekabr 2021-ci il tarixinə buraxılmış borc qiymətli kağızlarına ümumi qalıq dəyəri 3,000,000 AZN olan və hər birinin nominal dəyəri 1,000 AZN və 2,400 istiqrazda illik sabit kupon dərəcəsi 14%-ə və 600 istiqrazda isə illik sabit kupon dərəcəsi 16%-ə bərabər olan 3,000 istiqraz daxildir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə buraxılmış borc qiymətli kağızlarına ümumi qalıq dəyəri 1,400,000 AZN olan və hər birinin nominal dəyəri 1,000 AZN və illik sabit kupon dərəcəsi 14%-ə bərabər olan 1,400 istiqraz daxildir.

İstiqrazlar üzrə faizlər hər ay olmaqla ödənilir. İstiqraz sahiblərinin ödəmə müddəti başa çatdıqda əsas borcun qaytarılmasını tələb etmək hüququ vardır. İstiqrazların təkrar bazarlarda satışı və alışı ilə bağlı heç bir məhdudiyət yoxdur.

Buraxılmış borc qiymətli kağızlarının ilin əvvəlinə və ilin sonuna olan məbləğlərinin maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə yaranan müvafiq nağd və nağdsız dəyişikliklərlə üzləşdirilməsi aşağıda göstərilmişdir:

	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
İlin əvvəlinə qalıq	1,400,000	1,160,000
Daxilolmalar	1,600,000	420,000
Ödənişlər	-	(180,000)
Ödənilmiş faiz xərcləri	(260,096)	(216,301)
Pul vəsaitlərinin hərəkətinin maliyyələşdirilməsi üzrə cəmi dəyişikliklər	2,739,904	1,183,699
Faiz xərci	260,096	216,301
İlin sonuna qalıq	3,000,000	1,400,000

17. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
Satış üçün saxlanılan aktivlərlə bağlı öhdəliklər	73,498	-
Digər	-	3,933
Cəmi digər öhdəliklər	73,498	3,933

18. NİZAMNAMƏ KAPİTALI

Nizamnamə kapitalı Cəmiyyətin iştirakçıları tərəfindən qoyulmuş töhfələri əks etdirir. Cəmiyyətin iştirakçıları öz qoyduqları məbləğlərə mütənəsib olaraq Cəmiyyət iştirakçılarının illik və ümumi yığıncaqlarında səs vermək hüququna malikdirlər.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

31 dekabr 2021-ci il tarixinə nizamnamə kapitalı 1,185,000 AZN məbləğində hər birinin nominal dəyəri 100 AZN olmaqla toplamda 11,850 paydan ibarət olmuşdur. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə nizamnamə kapitalı 560,000 AZN məbləğində hər birinin nominal dəyəri 100 AZN olmaqla toplamda 5,600 paydan ibarət olmuşdur.

19. XALIS FAİZ GƏLİRİ

	31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Effektiv faiz üsulu ilə hesablanmış faiz gəlirləri		
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	1,053,133	902,932
Cəmi effektiv faiz üsulu ilə hesablanmış faiz gəlirləri	1,053,133	902,932
Effektiv faiz üsulu ilə hesablanmış faiz xərcləri		
Müddətli borc öhdəlikləri	(36,575)	(120,679)
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	(260,096)	(216,301)
Cəmi effektiv faiz üsulu ilə hesablanmış faiz xərcləri	(296,671)	(336,980)
Xalis faiz gəliri	756,462	565,952

20. DİGƏR GƏLİRLƏR

31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatmış il üzrə digər gəlirlər 56,125 AZN məbləğində müqavilə üzrə cərimələrin ödənişindən ibarət olmuşdur (2020: 28,376 AZN).

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

21. İNZİBATI VƏ DİGƏR ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

	31 dekabr 2021-ci il tarixində başla çatmış il üzrə	31 dekabr 2020-ci il tarixində başla çatmış il üzrə
İşçilər ilə bağlı xərclər	171,764	142,311
Audit və peşəkar xidmətlər	91,330	16,200
Köhnəlmə və amortizasiya xərcləri	33,217	28,265
Təmir xərcləri	28,836	-
Sosial müdafiə fonduna ödənişlər	26,032	22,346
İcarə xərcləri	13,680	10,550
Ofis ləvazimatı xərcləri	10,735	4,755
Hüquqi xidmət xərcləri	8,744	2,903
Üzvülük xərcləri	7,552	3,750
Yanacaq xərcləri	5,079	4,364
Program təminatının saxlanma xərcləri	3,673	8,027
Bank xərcləri	2,977	10,604
Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər üzrə xərclər	1,812	2,893
Rabitə xərcləri	1,713	1,583
Xeyriyyəçilik xərcləri	-	8,598
Digər xərclər	32,090	21,059
Cəmi inzibati və digər əməliyyat xərcləri	439,234	288,208

22. MALİYYƏ RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Cəmiyyət daxilində risklərin idarə edilməsi maliyyə (kredit, bazar, coğrafi, valyuta, likvidlik və faiz dərəcəsi riskləri), əməliyyat və hüquqi risklər ilə əlaqədar həyata keçirilir. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədi risk limitlərinin müəyyən edilməsi və bu limitlərə riayət edilməsidir. Əməliyyat və hüquqi risklərin idarə edilməsində məqsəd bu risklərin azaldılması üçün nəzərdə tutulan daxili qayda və prosedurlara müvafiq qaydada riayət edilməsini təmin etməkdən ibarətdir.

Kredit riski. Maliyyə aləti üzrə əməliyyat aparən bir tərəf öz öhdəliyini yerinə yetirməməsi nəticəsində digər tərəfə maliyyə zərəri vurduqda Cəmiyyət kredit riskinə məruz qalır. Kredit riski Cəmiyyətin qarşı tərəflərlə həyata keçirdiyi kredit və digər əməliyyatlar nəticəsində ortaya çıxır ki, bu da maliyyə aktivlərinin yaranmasına gətirib çıxarır.

Cəmiyyətin idarə heyəti tərəfindən təsdiqlənmiş kredit siyasətinə uyğun olaraq mümkün kredit risklərinin diversifikasiyasını və azaldılmasını təmin etmək üçün kredit portfeli üzrə bəzi limitlər müəyyən edilmişdir.

Bu limitlər aşağıda göstərilir:

- Təmir-tikinti və istehlak kreditləri portfeli üzrə limitlər;
- İqtisadi sektorlar üzrə limitlər;
- Regionlar üzrə limitlər;
- Konsentrasiya limitləri; və
- Təminatın növü üzrə limitlər.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Risqlərin idarə edilməsi departamenti hər rüb limitləri müəyyən edir və onları nəzərdən keçirir. Bazar şəraitində əhəmiyyətli dəyişikliklər baş verdiyi təqdirdə həmin limitlərə yenidən baxıla bilər. Limitlərin dəyişməsi ilə bağlı təklif əvvəlcə kredit komitəsi, sonra isə idarə heyəti tərəfindən təsdiqlənir.

Kredit əməliyyatları və hesabatı departamenti müntəzəm olaraq bütün limitlərə riayət edilməsinə nəzarət edir və bəzi limitlər (bir borcalan və ya bir-biri ilə əlaqədar borcalanlar qrupuna verilmiş kreditlərin maksimum məbləği və əlaqəli tərəflərə verilmiş kreditlərin maksimum məbləği) hər hansı yeni kreditin verilməsindən əvvəl yoxlanılır.

Bundan əlavə, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı ölkədə fəaliyyət göstərən bütün maliyyə təşkilatları tərəfindən riayət edilməsi məcburi hesab olunan bəzi limitlər müəyyən edir və bu limitlərə müntəzəm olaraq nəzarət edir.

Kredit risklərinin idarə edilməsi Cəmiyyətin əməliyyatlarının tərkib hissəsidir. Risklərin idarə edilməsi funksiyası kreditlərin verilməsi və təsdiqlənməsindən onun geri qaytarılmasınadək baş verən kredit prosesinin bütün mərhələlərini əhatə edir. Cəmiyyətin risklərin idarə edilməsi komitəsi və kredit komitəsi müntəzəm olaraq yığılır və ən azı ayda bir dəfə idarəetmə komitəsinə hesabat verir. Bu komitələr, ARMB-nin idarə heyəti tərəfindən 29 dekabr 2004-cü il tarixində təsdiqlənmiş risklərin idarə edilməsi standartları və prosedurları, aktivlərin təsnifləşdirilməsi və aktivlərin idarə edilməsi üzrə Cəmiyyətin daxili siyasətinə uyğun olaraq risklərin maksimum səviyyəsi ilə bağlı vəzifələri və təlimatları aydın şəkildə müəyyən etmişdir.

ARMB-nin müəyyən etdiyi risklərin idarə edilməsi standartları və prosedurlarına əsasən risklərin idarə edilməsi prosesinə onların müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi yolu ilə risklərə nəzarət edilməsi və azaldılması, bu cür risklərlə bağlı hesabatların hazırlanması (məsələn, rəhbərlik, komitələr və risklərin idarə edilməsi üzrə mütəxəssislər tərəfindən) və rəhbərlik tərəfindən risk limitlərinin qəbul edilməsi aid edilir.

Risqlərin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədləri aşağıda göstərilir. ARMB-nin müəyyən etdiyi risklərin idarə edilməsi standartlarına görə risklərin idarə edilməsi infrastrukturunu və təşkilatların üzlaşdığı risklər kənar mütəxəssis və ya auditor tərəfindən ən azı ildə bir dəfə qiymətləndirilməlidir. Ümumiyyətlə, ARMB-nin müəyyən etdiyi standartlarda konkret kəmiyyət limitləri və ya standartlar nəzərdə tutulmasa da, Cəmiyyət tərəfindən risklərin qiymətləndirilməsi üzrə müvafiq metodologiyanın qəbul edilməsi tələb olunur.

Cəmiyyətdə risklərin idarə edilməsi funksiyası Cəmiyyətin idarə heyəti və bütün əməkdaşlarının vəzifə və səlahiyyətlərinin ümumi strukturuna daxildir.

Bu funksiya aşağıdakıların müəyyən edilməsini tələb edir: (i) risklərin idarə edilməsi funksiyası çərçivəsində nəzarət edilən risklərin həcmi və ya səviyyəsi, (ii) Cəmiyyətin daxili strukturunda risklərin idarə edilməsi funksiyasının yerinə yetirilməsinə görə məsul olan işçinin vəzifəsi və (iii) risklərlə bağlı məlumatların qiymətləndirilməsi metodologiyası, müvafiq hesabatların hazırlanması və bu cür risklərə nəzarət edilməsi (risk limitlərinin müəyyən edilməsi) və qərarların qəbul edilməsi prosesində bu cür məlumatların nəzərə alınması.

ARMB-nin müəyyən etdiyi risklərin idarə edilməsi standartlarında kredit risklərinin xarakteri, eləcə də onların müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi metodologiyası əks etdirilir. Bundan əlavə, standartlarda cəmiyyətin müşahidə şurası tərəfindən aşağıdakı risk limitlərinin qəbul edilməsi nəzərdə tutulur: kapital riski, bazar riski, kredit riski və konsentrasiya riski üzrə limitlər.

Cəmiyyət məruz qaldığı kredit riskinə bir borcalan, eləcə də coğrafi və ya fəaliyyət seqmentləri üzrə limitlər müəyyən etməklə nəzarət edir. Bu cür risklərə kredit komitəsi kimi Cəmiyyətin müvafiq bölmələri tərəfindən gündəlik nəzarət olunur. Bu cür risklərə həmçinin idarəetmə komitəsi tərəfindən hər ay nəzarət olunur və vaxtı keçmiş kreditlərin sayının azaldılması tələb olunduqda, prosedurların təkmilləşdirilməsi məqsədilə il ərzində mütəmadi olaraq nəzərdən keçirilir. Kredit riski səviyyəsinin məhsul, borcalan və sənaye sahələri üzrə limitləri müntəzəm olaraq rəhbərlik tərəfindən təsdiqlənir.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Bir borcalan, o cümlədən banklar və broker şirkətlərinin məruz qaldığı kredit riski əlavə olaraq balans və balansdankənar riskləri əhatə edən ARMB-nin normativ sub-limitləri vasitəsilə, eləcə də gün ərzində forvard valyuta müqavilələri kimi ticarət vasitələri üzrə risk limitlərini ötürməklə məhdudlaşdırılır. Qəbul edilə bilən risk səviyyəsi üzrə limitlərə faktiki olaraq hər gün nəzarət edilir.

Kreditor və ya əlaqəli borc alanlar üçün maksimum kredit məbləği aşağıdakı kimidir:

- I. Bir borcalan və birgə borcalanlar qrupuna verilən kreditin maksimum məbləği kreditin verilmə tarixinə Cəmiyyətin kapitalının 30 faizindən və
- II. Bütün aidiyyəti olan şəxslərə verilən kreditlərin cəminin qalıq məbləği Cəmiyyətin kapitalının 30 faizindən çox olmamalıdır.

Cəmiyyətin kredit siyasəti kreditlərin verilməsi prosesinə cəlb olunan Cəmiyyətin hər bir əməkdaşının vəzifə və səlahiyyətlərini tənzimləyir, eləcə də kreditlərin verilməsi limitlərini, kreditlərə nəzarət qaydalarını, Cəmiyyətin tətbiq etdiyi reyting sisteminin prinsiplərini və kreditlərin verilməsi prosedurlarını müəyyən edir.

Kreditin təsdiqlənməsi proseduru və səlahiyyətlərin müəyyən edilməsi. Kreditin təsdiqlənməsi prosesi Cəmiyyətin kredit siyasətində nəzərdə tutulan prosedurlara uyğun olaraq həyata keçirilir. Kreditin təsdiqlənməsi səlahiyyətləri hər bir biznes vahidi üzrə Cəmiyyətin rəhbərliyi tərəfindən təsdiqlənmiş limitlər çərçivəsində müəyyən edilir.

Kreditlərin təsdiqlənməsi üzrə səlahiyyətlər.

Kreditlərin verilməsindən əvvəl Cəmiyyət potensial borcalanların ətraflı qiymətləndirilməsini aparır. Bu təhlil potensial borcalanın maliyyə vəziyyətinə, bazardakı mövqeyinə, kreditin təminatı üçün qoyulmuş girovun növünə və dəyərinə, eləcə də kredit tarixçəsinə əsaslanır.

Kreditlər üzrə monitoring borcalan üzrə Cəmiyyətin daxili risk reytingini nəzərə alaraq, kreditin ümumi müddəti ərzində müntəzəm şəkildə aparılır. Bir çox hallarda planlaşdırılmış monitoring hər rüb aparılır. Kreditin vaxtı keçdikdə, borcalana on gün ərzində bildiriş göndərilir. Borcalan krediti ödəyə bilmədikdə 30 gün ərzində ikinci bildiriş göndərilir. Kreditlərin böyük hissəsi üzrə faiz ödənişləri hər ay aparıldığına görə, bu Cəmiyyətdə borcalanın maliyyə vəziyyətinə dair əlavə məlumat əldə etmək imkanı verir. Ödənişlərin vaxtı gecikdirildiyi halda, kredit komitəsi tərəfindən əlavə monitoring keçirilir. Həmin şübə Cəmiyyətin aktivlərinin təhlükəsizliyi və mümkün kredit riskləri və zərərlərin azaldılmasını təmin etmək məqsədilə, bütün kredit növləri üzrə monitoring aparır və monitoringin nəticələrinə dair xüsusi hesabat hazırlayaraq onu Cəmiyyətin kredit komitəsinə təqdim edir. Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər istisna olmaqla, Cəmiyyətin bütün kreditlər üçün zəmanətlər və müxtəlif girov növləri (daşınmaz əmlak, əsas vəsaitlər, dövrüyyədə olan mallar, qiymətli kağızlar və s.) şəklində təminat alınmasını nəzərdə tutur. Girovun qiymətləndirilməsi müstəqil peşəkar şirkət tərəfindən aparılır.

Bazar riski. Cəmiyyət bazardakı ümumi və spesifik dəyişikliklərə məruz qalan (a) valyuta (b) faiz dərəcəsi və (c) pay alətləri üzrə açıq mövqələr ilə əlaqədar bazar risklərinə məruz qalır. Bazar risklərinin idarə edilməsində Cəmiyyətin məqsədi valyuta məzənnələri və faiz dərəcələrindəki mənfəi dəyişikliklərə görə Cəmiyyətin məruz qala biləcək açıq bazar mövqələri üzrə mümkün zərər məbləğlərinin məhdudlaşdırılması və azaldılmasından ibarətdir. İdarəetmə komitəsi qəbul edilə bilən risklərin səviyyəsi üzrə limitlər müəyyən edir və bu limitlərə hər gün nəzarət edir. Bu limitlər ARMB-nin açıq valyuta mövqeyi limitlərinin müəyyən edilməsi və tənzimlənməsi qaydalarına uyğun olaraq müəyyən edilir. Cəmiyyətin hər hansı bir valyuta üzrə açıq valyuta mövqeyi Cəmiyyətin məcmu kapitalının 10 faizindən, bütün xarici valyutalar üzrə isə 15 faizindən artıq olmamalıdır. Cəmiyyət ehtiyac yarandıqda ARMB-nin müəyyən etdiyi limitlərdən daha sərt limitlər müəyyən edə bilər.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Xarici valyuta riski. Cəmiyyət Azərbaycan manatına qarşı xarici valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklərin onun maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsiri ilə əlaqədar xarici valyuta riskinə məruz qalır. İdarəetmə komitəsi hər bir valyuta üzrə və ümumilikdə risklərin səviyyəsi ilə əlaqədar günün sonuna, həmçinin bir gün ərzində limitlər müəyyən edir və bu limitlərə gündəlik nəzarət edir.

Cəmiyyət spekulyativ fəaliyyət və ya hecinq məqsədləri üçün hər hansı derivativ alətlərlə əməliyyat aparmır. Bu cür alətlər Azərbaycan Respublikasında geniş yayılmamışdır.

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2021-ci il tarixinə maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin valyuta strukturu təqdim olunur:

	AZN	ABŞ dolları	Cəmi
Cəmi maliyyə aktivləri	4,594,686	36,148	4,630,834
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(3,687,705)	-	(3,687,705)
Xalis mövqe	906,981	36,148	943,129

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin valyuta strukturu təqdim olunur:

	AZN	ABŞ dolları	Cəmi
Cəmi maliyyə aktivləri	2,822,830	126	2,822,956
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(2,087,373)	-	(2,087,373)
Xalis mövqe	735,457	126	735,583

Yuxarıdakı cədvələ yalnız pul aktivləri və öhdəlikləri daxildir. Cəmiyyət hesab edir ki, pay alətləri üzrə investisiyalar və qeyri-pul aktivləri əhəmiyyətli valyuta riskinin yaranmasına gətirib çıxarmır.

Valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklər Cəmiyyətin mənfəət və ya zərərindən başqa, digər kapitalına heç bir təsiri yoxdur. Açıqlama Cəmiyyətin funksional valyutasından fərqli valyutalarda ifadə olunan pul qalıqları üçün hesablanmışdır.

Cəmiyyət həssaslıq təhlili həyata keçirərkən aşağıdakı mülahizələri irəli sürür:

- Həssaslıq təhlili Cəmiyyətin növbəti illik hesabat dövründə açıqlamalarını təqdim edən dövr ərzində mümkün dəyişikliklərin təsirini göstərir.
- Cəmiyyət bütün mümkün dəyişikliklərin deyil, yalnız müvafiq risk dəyişənlərinin mümkün limitləri çərçivəsində təsirini açıqlayır.

Faiz dərəcəsi riski. Cəmiyyət bazar faiz dərəcələrinin dəyişməsinin onun maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsiri ilə əlaqədar riskə məruz qalır. Bu cür dəyişikliklər nəticəsində faiz marjaları arta bilər, lakin faiz dərəcələri üzrə gözlənilməyən dəyişikliklər baş verdiyi təqdirdə faiz marjaları həmçinin azala və ya zərərin yaranmasına səbəb ola bilər. İdarəetmə Komitəsi faiz dərəcələrinin dəyişməsinin qəbul edilə bilən səviyyəsi üzrə limitlər müəyyən edir və bu limitlərə hər gün nəzarət edir.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2021-ci il tarixinə diskontlaşdırılmamış maliyyə öhdəliklərinin ödəmə təhlilini göstərir:

	Tələb edilən və ya 1 ay ərzində	1-6 ay ərzində	6-12 ay ərzində	12 ay- 5 il ərzində	Cəmi
Müddətli borc öhdəlikləri	3,200	50,182	-	4,474	57,856
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	35,049	175,245	945,295	2,690,715	3,846,304
Səhmdara olan borc öhdəliyi	-	-	631,000	-	631,000
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	38,249	225,427	1,576,295	2,695,189	4,535,160

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2020-ci il tarixinə diskontlaşdırılmamış maliyyə öhdəliklərinin ödəmə təhlilini göstərir:

	Tələb edilən və ya 1 ay ərzində	1-6 ay ərzində	6-12 ay ərzində	12 ay- 5 il ərzində	Cəmi
Müddətli borc öhdəlikləri	52,829	441,247	134,897	97,989	726,962
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	16,333	81,667	98,000	1,648,487	1,844,487
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	69,162	522,914	232,897	1,746,476	2,571,449

Həssaslıq təhlili apararkən Cəmiyyətin aşağıdakı mülahizələri irəli sürür:

- Cəmiyyət bütün mümkün dəyişikliklərin deyil, yalnız müvafiq risk dəyişənində mümkün ola biləcək dəyişikliklərin limitləri çərçivəsində təsirini açıqlayır.
- Cəmiyyət öz maliyyə alətləri üzrə faiz dərəcələrinə nəzarət edir.

Likvidlik riski. Likvidlik riski Cəmiyyətin maliyyə öhdəliklərindən irəli gələn öhdəliklərin yerinə yetirilməsində Cəmiyyətin çətinliklərlə üzləşəcəyi riskdir. Buraya faktiki olaraq ödəmə vaxtı çatmış maliyyə alətləri üzrə digər maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün kifayət qədər vəsaitlərin mövcud olması aiddir. Likvidlik riski aktivlər üzrə əməliyyatların yerinə yetirilmə müddətinin öhdəliklər üzrə əməliyyatların ödəmə müddətləri ilə uzlaşmadığı hallarda ortaya çıxır. Cəmiyyətin rəhbərliyinin fikrincə maliyyə aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətlərinin və faiz dərəcələrinin uyğunluğu və ya nəzarət olunan uyğunsuzluğu maliyyə təşkilatlarının idarə olunması üçün əsas amillərdir.

Likvidlik risklərinin idarə edilməsi məqsədilə Cəmiyyət aktiv və öhdəliklərin idarə edilməsi prosesinin bir hissəsi kimi təşkilatların əməliyyatları üzrə gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinə hər gün nəzarət edir. Borc alınmış vəsaitlərin geri götürülməsi tələblərinə cavab vermək və həmçinin normal və gərgin vəziyyətdə vəsaitlərin ödənilməsinə təmin etmək üçün idarəetmə komitəsi və idarə heyəti banklararası və digər borc vəsaitlərinin minimum səviyyəsi üzrə və ödəmə müddəti başa çatan vəsaitlərin minimum səviyyəsi üzrə limitlər müəyyən edir. Onlar həmçinin öhdəlik bazasının diversifikasiya riski üzrə parametrlər müəyyən edir.

Cəmiyyətin likvidlik siyasəti aşağıdakılardan ibarətdir:

- Pul vəsaitləri hərəkətinin proqnozlaşdırılması və müxtəlif vaxt çərçivələrində likvidliyin təmin edilməsi üçün lazımi likvid aktivlərin səviyyəsinin saxlanması;
- Cəmiyyətin strateji məqsədlərinə uyğun maliyyə planının hazırlanması;
- Müxtəlif maliyyələşdirmə mənbələrinin saxlanması və beləliklə, Cəmiyyətin ölkədaxili və xarici mənbələrdən borc almaq imkanlarının artırılması;

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

- Yüksək likvidli və yüksək keyfiyyətli aktivlərin saxlanması;
- Məhsul bazasının vaxt çərçivələrində mövcud maliyyələşdirmə mənbələrinə uyğunlaşdırılması;
- Aktiv və öhdəliklər strukturunun vaxt çərçivələrində daimi monitorinqi.

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2021-ci il tarixinə maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin gözlənilən ödəmə müddətləri üzrə təhlilini təqdim edir:

	Tələb edilən və ya 1 ay ərzində	1-6 ay ərzində	6-12 ay ərzində	12 ay- 5 il ərzində	Cəmi
Cəmi maliyyə aktivləri	1,150,204	396,442	584,475	2,499,713	4,630,834
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(3,200)	(49,035)	(1,366,000)	(2,269,470)	(3,687,705)
Xalis mövqe	1,147,004	347,407	(781,525)	230,243	943,129
Yığılmış likvidlik aralığı	1,147,004	1,494,411	712,886	943,129	

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin gözlənilən ödəmə müddətləri üzrə təhlilini təqdim edir:

	Tələb edilən və ya 1 ay ərzində	1-6 ay ərzində	6-12 ay ərzində	12 ay- 5 il ərzində	Cəmi
Cəmi maliyyə aktivləri	259,422	347,311	252,054	1,964,169	2,822,956
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(47,833)	(421,944)	(123,431)	(1,494,165)	(2,087,373)
Xalis mövqe	211,589	(74,633)	128,623	470,004	735,583
Yığılmış likvidlik aralığı	211,589	136,956	265,579	735,583	

Coğrafi risk. Ölkə riski ölkəyə sərmayə qoymağa və maliyyələşdirməyə xas olan hər hansı riskdir. Xarici ticarətin, transmilli şirkətlərin və hər şeydən əvvəl beynəlxalq bank əməliyyatlarının inkişafı ilə kredit riskində ölkə riskinin nəzərə alınmasının əhəmiyyəti sürətlə artmışdır. Ölkə riski dedikdə, suveren dövlətin hər hansı kredit münasibətindən yaranan adi risklərdən başqa səbəblərə görə hər hansı xarici agent qarşısında öz öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsi və ya yerinə yetirməməsi ehtimalı ilə əlaqələndirilir.

31 dekabr 2021-ci il və 31 dekabr 2020-ci il tarixində Cəmiyyətin maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin coğrafi konsentrasiyası bütövlükdə Azərbaycan Respublikası ilə bağlıdır.

23. KAPİTALIN İDARƏEDİLMƏSİ

Kapitalın idarə olunmasında Cəmiyyətin məqsədi ARMB-nin kapitalın məbləği ilə bağlı müəyyən etdiyi tələblərə riayət edilməsini, Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin və kapitalın adekvatlıq əmsalının 20% həcmində saxlanması üçün kifayət qədər kapital bazasının saxlanılmasını təmin etməkdir.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

24. ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

Məhkəmə prosedurları. Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyət gedişində Cəmiyyətə qarşı irəli sürülə biləcək iddialarla əlaqədar, Cəmiyyətin rəhbərliyi öz təxminlərinə, eləcə də daxili və kənar peşəkarların məsləhətlərinə əsasən hesab edir ki, bu iddialarla bağlı heç bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq hazırkı maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün hər hansı ehtiyat yaradılmamışdır.

Vergi qanunvericiliyi. Azərbaycanın vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə və tez-tez baş verə bilən dəyişikliklərə məruz qalır.

Azərbaycan Respublikasında cərəyan edən son hadisələr göstərir ki, vergi orqanları qanunvericiliyi şərh edərkən və vergilərin məbləğini müəyyənləşdirərkən daha sərt mövqe nümayiş etdirə bilər və keçmişdə etiraz edilməyən əməliyyat və fəaliyyətlərə yenidən baxıla bilər. Bunun nəticəsində, Cəmiyyətə qarşı böyük məbləğdə əlavə vergilər, cərimələr və faizlər hesablanıla bilər. Vergi orqanları tərəfindən vergi ödəyicisinin son üç təqvim ilindən çox olmayan fəaliyyəti yoxlanıla bilər. Qanunvericiliklə müəyyən olunmuş xüsusi hallarda yoxlama daha artıq dövrləri əhatə edə bilər.

Kapital məsrəfləri ilə bağlı öhdəliklər. 31 dekabr 2021-ci və 31 dekabr 2020-ci il tarixlərində Cəmiyyətin kapital məsrəfləri ilə bağlı öhdəlikləri olmamışdır.

25. MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

Ədalətli dəyərin hesablamaları maliyyə aləti müstəqil kommersiya əməliyyatında tərəflər qismində çıxış edən məlumatlı şəxslər arasında mübadilə oluna bildiyi məbləğini təxmin etmək məqsədinə xidmət edir. Lakin, qeyri-müəyyənlikləri və subyektiv mülahizəni nəzərə alaraq, ədalətli dəyər aktivlərin satışı və ya öhdəliklər üzrə hesablaşmanın aparılması çərçivəsində reallaşdırıla bilən kimi qəbul edilməməlidir.

Fəal bazarda ticarət olunan maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyərləri kotirovka olunan bazar qiymətlərinə və ya diler qiymət təkliflərinə əsaslanır. Bütün digər maliyyə alətləri üçün Cəmiyyət digər qiymətləndirmə üsullarından istifadə etməklə ədalətli dəyərləri müəyyən edir.

Qiymətləndirmə üsullarının məqsədi qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında adi əməliyyatda aktivi satmaq üçün əldə olunacaq və ya öhdəliyi ötürmək üçün ödəniləcək qiyməti əks etdirən ədalətli dəyərin müəyyənləşdirilməsidir.

Qiymətləndirmə metodlarına xalis cari dəyər və diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkət modelləri, bazarda müşahidə oluna bilən qiymətləri mövcud olan maliyyə alətləri ilə müqayisə daxildir. Qiymətləndirmə metodlarında istifadə edilən ehtimallara və göstəricilərə riskləri olmayan və bənçmark faiz dərəcələri, kredit spreadi və diskont dərəcələrin qiymətləndirilməsində istifadə edilən sair premyalar, istiqraz və kapital qiymətləri, xarici valyuta məzənnələri, kapital və kapital indeksi qiymətləri, gözlənilən açıq mövqələr və nisbətler daxildir. Qiymətləndirmə metodlarının məqsədi kommersiyada fəaliyyət göstərən bazar iştirakçıları tərəfindən müəyyən edilən hesabat tarixində maliyyə alətinin dəyərini əks etdirən ədalətli dəyər vəziyyətinə çatmaqdır. Qiymətli kağızlar bazarlarında listinqdə olan borc qiymətli kağızları və səhm qiymətli kağızları, birjalarda alınıb-satılan derivativlər və faiz svopları kimi birja dankənar alınıb satılan sadə derivativlər üçün müşahidə olunan qiymətlər və modellər mövcuddur. Bazarda təklif edilən və ədalətli dəyəri mənfəət və ya zərərlə uçota alınan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri onların kotirovka olunan qiymətlərinə bərabərdir.

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

Digər maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri diskontlaşdırılmış pul axını üsulu vasitəsilə hesablanır. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin hesablanması rəhbərlik aşağıdakı mülahizələrdən istifadə edir:

- Mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərində satıla bilən maliyyə aktivləri və aktivlərin ədalətli dəyərinin müəyyənləşdirilməsində kotirovka olunmuş bazar qiymətlərindən istifadə olunur. Bu investisiyalar üçün bazar mövcud olmadıqda və cari ədalətli dəyəri sübut edən hər hansı son əməliyyat baş vermədikdə, həmin investisiyalar ilkin dəyərində qeydə alınır, çünki rəhbərliyin fikrincə, ilin sonunda ədalətli dəyər balans dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənəcəyi ehtimal edilmir.

Ədalətli dəyərin iyerarxiyası

Cəmiyyət ədalətli dəyərləri ölçərkən ilkin göstəricilərin əhəmiyyətliliyini əks etdirən aşağıdakı ədalətli dəyər iyerarxiyasından istifadə edir:

- 1-ci səviyyə: Fəal bazarda eyni bir alət üçün aktiv bazar qiymətləri (nizamlanmış).
- 2-ci səviyyə: Birbaşa (yəni qiymətlər kimi), ya da bilavasitə (yəni qiymətlərdən törəyən) müşahidə oluna bilən, 1-ci səviyyəyə daxil edilmiş kotirovka olunan qiymətdən başqa digər ilkin göstəricilər. Bu kateqoriyaya aşağıdakı amillərdən istifadə etməklə qiymətləndirilən alətlər daxildir: analoji alətlər üçün fəal bazarda tətbiq edilən bazar qiymətləri; analoji alətlər üzrə kifayət qədər fəal hesab olunmayan bazarlarda tətbiq edilən qiymətlər; və ya bütün əhəmiyyətli ilkin göstəricilərin birbaşa, yaxud dolayısı ilə bazar məlumatlarından müşahidə olunabildiği sair qiymətləndirmə üsulları.
- 3-cü səviyyə: İlkin göstəricilər müşahidə oluna bilmir. Bu kateqoriyaya aid edilən alətlərin qiymətləndirmə metoduna müşahidə edilə bilən məlumata əsaslanmayan ilkin göstəricilər daxildir və müşahidə edilə bilməyən ilkin göstəricilər həmin alətin qiymətləndirilməsində əhəmiyyətli təsirə malikdir. Bu kateqoriyaya oxşar alətlər üçün kotirovka olunan qiymətlər əsasında qiymətləndirilən alətlər daxildir və bu zaman alətlər arasında fərqi əks etdirmək üçün mühüm müşahidə olunmayan tənzimləmələr və ya mülahizələr tələb olunur.

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2021-ci il tarixinə ədalətli dəyərində ölçülməyən maliyyə alətlərini hər bir ədalətli dəyər ölçülməsinin təsnifləşdirildiyi ədalətli dəyər iyerarxiyasındakı səviyyə əsasında təhlil edir. Məbləğlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınan dəyərlərə əsaslanır:

	2-ci səviyyə	3-cü səviyyə	Cəmi ədalətli dəyər	Cəmi qalıq dəyər
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	795,521	-	795,521	795,521
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	-	3,835,313	3,835,313	3,835,313
Cəmi maliyyə aktivləri	795,521	3,835,313	4,630,834	4,630,834
Müddətli borc öhdəlikləri	-	56,705	56,705	56,705
Borc qiymətli kağızları	-	3,000,000	3,000,000	3,000,000
Səhmdara olan borc öhdəliyi	-	631,000	631,000	631,000
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	-	3,687,705	3,687,705	3,687,705

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2020-ci il tarixinə ədalətli dəyərində ölçülməyən maliyyə alətlərini hər bir ədalətli dəyər ölçülməsinin təsnifləşdirildiyi ədalətli dəyər iyerarxiyasındakı səviyyə əsasında təhlil edir. Məbləğlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınan dəyərlərə əsaslanır:

“KƏPƏZ” BOKT MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi hallarda məbləğlər Azərbaycan manatı ilə ifadə edilmişdir)

	2-ci səviyyə	3-cü səviyyə	Cəmi ədalətli dəyər	Cəmi qalıq dəyər
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	38,925	-	38,925	38,925
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	-	2,784,031	2,784,031	2,784,031
Cəmi maliyyə aktivləri	38,925	2,784,031	2,822,956	2,822,956
Müddətli borc öhdəlikləri	-	687,373	687,373	687,373
Borc qiymətli kağızları	-	1,400,000	1,400,000	1,400,000
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	-	2,087,373	2,087,373	2,087,373

Uçot təsnifatları və ədalətli dəyərlər

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2021-ci il tarixinə maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin qalıq dəyərləri və ədalətli dəyərləri təqdim olunmuşdur:

	Amortizasiya edilmiş dəyər	Cəmi qalıq dəyəri	Ədalətli dəyər
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	795,521	795,521	795,521
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	3,835,313	3,835,313	3,835,313
Cəmi maliyyə aktivləri	4,630,834	4,630,834	4,630,834
Müddətli borc öhdəlikləri	56,705	56,705	56,705
Borc qiymətli kağızları	3,000,000	3,000,000	3,000,000
Səhmdara olan borc öhdəliyi	631,000	631,000	631,000
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	3,687,705	3,687,705	3,687,705

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin qalıq dəyərləri və ədalətli dəyərləri təqdim olunmuşdur:

	Amortizasiya edilmiş dəyər	Cəmi qalıq dəyəri	Ədalətli dəyər
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	38,925	38,925	38,925
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	2,784,031	2,784,031	2,784,031
Cəmi maliyyə aktivləri	2,822,956	2,822,956	2,822,956
Müddətli borc öhdəlikləri	687,373	687,373	687,373
Borc qiymətli kağızları	1,400,000	1,400,000	1,400,000
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	2,087,373	2,087,373	2,087,373